

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 87. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Félkiló dughagyma

regényes újjáról számolt be egyik erdélyi lapársunk és ebben a regényben debreceni vonatkozás is van, mert Milleker professzor volt az a szerencsés ember, aki korszerű elgondolással éppen ezt a honoráriumot kötötte ki sokkal, de sokkal értékesebb munkálkodásáért.

Mi ebben a félkiló dughagymában az idők, a megváltozott körülmények korszerű parancsát látjuk. A neves debreceni tudós egészen bizonyos, hogy ezzel a félkiló dughagymával nem lesz gazdagabb, de szegényebb se lett volna nélküle. Inkább az elv, a gondolat az, mely mindenkit megfoghat és hasonló elgondolásra sarkallhat. Megnagyobbított hazánkban ezer és száz olyan dolog van, melynek kihasználását végre el kell kezdeni.

A sokat hangoztatott autarkia ország népe rá fog jönni az ilyen példák hatására, hogy mi mindenünk van, melyekről csak egyes országrészek tudnak, holott az volna a fontos, hogy minden magyar ismerje meg és vegye hasznát annak, ami egyik-másik vidéken bevált és jó.

Ismerd meg hazádat, csak aztán gondoldj távoli ismeretekre.

Hány és hány magyar van, aki bejirta a földet, vagy annak jelentős részét, de fogalma sincs arról, milyen kincsek rejt a föld között az esztergomi bazilika, vagy a Keleti Kárpátok vadregényes tája. Verne Gyula, aki soha nem járt hazánk földjén, a kárpáti bergek tájára kastélyt álmodott és oda helyezte el nagy tudósát, aki éppen azért tartotta rejtve a környék népét, mert korát megelőző tudományos munkálkodása révén ördög-cimboráló titokzatos lénynek hitelt.

Verne eljárt gondolatban erre a vidékre, megálmodott egy tájat, sőt ebben a tájban élő népet is, de mi magyarok eddig ismerjük hazánkat még azok után is, hogy hallatlan tempóban fejlődött az utóbbi esztendőkhöz idegenforgalmunk. Ez igaz, de vajjon volt-e erkölcsi és nemzeti értéke ennek a fejlődésnek? ...

Lehel, hogy a kassai sonka és a marosvásárhelyi flekken nagy érdeklődést keltett, de az a része a dolognak, mely megteremtette például ennek a két jellegzetes magyar ételnek lehetőségét, már aligha érdekelte és érdeklő a fogyasztókat.

Milleker professzor félkiló dughagymája felhívja a figyelmet sok mindenre, ha gondolkozó ember fülébe jut a hír. A dughagymán keresztül egy egészen ismeretlen új világ, erdélyi világ, tárulhat eléünk, mert rájövünk, hogy más táj és más jelleg, ezer és száz félkiló-külön értéket jelentő kinnél termel ki édes hazánk földjén.

A nagy magyar Alföldet már hirtől ismerjük legalább, tudjuk, hogy Kecskemét barackja, vagy Kalocsa paprikája mit jelent nemzeti vagyongyarapodás szempontjából is. A makói hagyma is híres, sőt világhíres, de Milleker professzor azt is tudja, hogy vannak az erdélyi föld zugában itt-ott olyan termékek, melyek felvezik a versenyt az alföldi termelvényekkel, sőt talán felül is mulják azokat s mi lenne, ha ezek a termelvények még jobb talajon,

A Kormányzó Ur vitéz Lukács Bélát és dr. Antal Istvánt tárca nélküli miniszterekké kinevezte

Lukács Béla feladatköre a háborúba vonultak, a háborúból visszatérők és hozzátartozóik ügyeiben a felügyelet Antal István hivatása a nemzetvédelmi propaganda

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap április 18-án megjelenő száma közli:

Magyarország Főméltóságú Kormányzója a következő legfelsőbb elhatározást, illetve legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani:

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére vitéz kövecsesi Lukács Béla m. kir. titkos tanácsos, országgyűlési képviselőt és dr. Antal István m. kir. igazságügyi minisztériumi államtitkár, országgyűlési képviselőt az 1917:XL t.c. alapján tárca nélküli m. kir. miniszterekké kinevezem. Nevezetékhez intézett kéziratomat idezárom.

Kelt Budapesten, 1942. április 17. napján.

Horthy sk. Kállay sk.

Kedves vitéz Lukács! A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Önt tárca nélküli m. kir. miniszterré kinevezem. Kelt Budapesten, 1942. évi április hó 17. napján. Horthy sk. Kállay sk.

Kedves Antal! A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Önt tárca nélküli m. kir. miniszterré kinevezem. Kelt Budapesten, 1942. évi április hó 17. napján. Horthy sk. Kállay sk.

Az új miniszterek feladatai

Lukács Béla miniszter feladataival kapcsolatban rá lehet mutatni azokra a szoros bizalmi kapcsolatokra, melyek Lukács Bélát a kormánypart tagjaihoz fűzik. Ezeknek a kapcsolatoknak a révén Lukács Béla állandóan rajta tartotta kezét a politikai és a kulturális élet útjében és ezen a téren szerzett tapasztalatait és észleleteit a minisztertanács rendelkezésére fogja bocsátani. Lukács Bélának külön feladatkörét fogja képezni, hogy a képviselőkkel és a szervezetekkel való összeköttetésénél fogva tájékoztassa a minisztertanácsot a háborúba vonultak, a háborúból visszatérők és hozzá-

tartozók ügyeiben s egyáltalában figyelemmel kísérje az állami, közéleti és társadalmi szervezetek ézirányú tevékenységét.

Antal István feladatkörével kapcsolatban a következőket kell figyelembe venni: A most folyó világháborúban való mind aktívabb részvételünk szükséges. Nemzeti erőink és energiánk megfeszítésére van szükség, hogy helyünket minél jobban megálhassuk. Ilyen helyzetben igen nagy jelentősége van annak, hogy a közvélemény minél közvetlenebbül és minél részletesebben tájékoztatva legyen a kormány elhatározásairól, ter-

veiről és kilátásairól. A legtöbb modern államban már létesült egy külön minisztérium, vagy más szerv e fontos célok megvalósítására. Antal István hivatása lesz ezt a nemzetvédelmi propagandát a kezébe venni. Antal István feladata nem párt szervezési tevékenységet fog felölelni, hanem az egyetemes nemzeti célok érdekében fog felvilágosító és meggyőző munkát kifejtetni.

A magyar közvélemény az új minisztereknek a haza és az egész nemzet érdekében kifejtendő munkájára elő bizalommal tekinti.

A francia Darlan-kormány együttesen lemondott

Laval folytatja az új kormány megalakítására vonatkozó megbeszéléseket

Az USA visszahívja vichy-i nagykövetét

Változatlanul a Franciaországi események állnak az érdeklődés csúcsán világpolitikai tekintetben. A döntés óráihoz érkeztek Vichyben.

Vichyben a pénteken megtartott minisztertanács után a következő hivatalos közleményt tették közzé: A miniszterek és államtitkárok pénteken tanácskozássra ültek össze a Sévigné-palotában Petain tábornagy, államfő elnöklése alatt. Darlan tengernagy, helyettes miniszterelnök visszaadta az államfőnek azokat az államtitkári tárcákat, amelyeknek felelősége őt terhelt. Darlan tengernagy, az államfő kijelölt utódja a tábornagy kívánságára elvállalta, hogy közvetlen felső irányítása alatt ellátja a szárazföldi, tengeri és légi haderők főparancsnoki tisztét. Valamennyi miniszter és államtitkár

az államfő rendelkezésére bocsátotta tárcáját. Petain tábornagy Darlan tengernagynak, a minisztereknek és államtitkároknak köszönetet mondott azért az önfeláldozó együttműködésért, amelyet a súlyos körülmények között vele kifejtettek.

Darlan tengernagy a következő levelet intézte Petain tábornagynak:

— Tábornagy Úr! E súlyos körülmények között, amelyek között most élünk, kötelességemnek tartom lehetővé tenni Önnek, hogy olyan döntéseket hozzon, amelyeket a nemzet érdekében legmegfelelőbbeknek ítélek s kérem Önt, fogadja el helyettes miniszterelnöki, nemzetvédelmi miniszteri, külügyi és haditengerészeti államtitkári, valamint ideiglenes hadügyi államtitkári lemondásomat. Kö-

jobb körülmények között, több nap-sugár áldásában fejlődhetnek, gyarapodhatnak ország, világ, de elsősorban nemzetünk javára.

Itt van mindjárt a hagyma kérdése, melynél jobb, mondják aligha van, ha az Makóiról való. Mi azonban tudjuk azt, hogy a szilvási hegyek között még a makói is nemesebb, edesebb, zamatosabb, remekebb hagyma terem néhány eldugott kis faluban, ahol azonban ugyanúgy határoban, Lúza-földek helyett betegott dűlőkben

termek a hagymát, mint Makón. Es lent, a jelek szerint Szászrégen táján hasonló titok lappang a hagyma körül, mely titoknak leplel most a jeles debreceni tudós fedte fel és meglátjuk, hogy milyen eredménye lesz a szászrégeni dughagymának itt az Alföld keletén közepén.

Oh, nagyon sok, a kelleknél sokkal, de sokkal több tennivaló, látnivaló és átalakítandó van ebben az országban. Nem kell mindig a hivatalos állami apparátust várni, járjanak elől jó

példával a magánosok, azok, akik látnak, tudnak, tapasztalnak és a látozt, tapasztalt dolgokat honosítják meg más-más tájban az országnak.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

szöveget mondok azért a bizalmáért, amellyel megtisztelt és kérem Tábournagy Urat, fogadja teljes odaadásom, hódolatom és mély tiszteletem kifejezését. Darlan.

Pétain tábornagy a minisztertanács után Lavallal tárgyalt, aki atnyújtotta neki azoknak a személyiségeknek az első jegyzékét, akiket új kormányába be akar venni.

Vichyben rámutatnak arra, hogy a Darlan-kormány együttes lemondása logikus előjátéka az ügyek irányításában várható nagy átalakulások terén. Darlannak Pétainhez intézett levele bizonyosággal szolgál arra, hogy a kormányváltás az államfővel való tökéletes összhangban történt és célja: megkönnyíteni azokat a tárgyalásokat és döntéseket, amelyet Pétain tábornagnak a jövőben haladéktalanul kell folytatnia. Franciaország népe bizalommal és megelégedéssel vette tudomásul, hogy a lemondott miniszterelnökhelyettes a nemzetvédelem élére áll. Darlan tengernagy személye egyúttal biztosítja a gyarmatok és a távolkeleti birtokok megszerzésére irányuló esetleges külföldi kísérletek ellen felhasznált francia fegyveres erők szabad kezdeményezését. A nagyfontosságú változások előestéjét a szabad francia övezet sajtója teljes bizalmat fejezi ki Pétain tábornagy iránt s a lapok vezércikkei írják: az ország hűséggel fogja követni a tábornagyot a választott úton.

Hivatalosan jelentik: Pénteken folytatódott Pétain, Darlan és Laval között az új kormány megalakítására irányuló megbeszélések. Laval egyébként számos személyiséget fogadott a Sevigny-palotában és hosszasan tanácskozott néhány jövendőbeli munkatársával. A végleges döntést rövid időn belül várják.

AZ USA HAZAHÍVJA VICHYI NAGYKÖVETET

Mint Washingtonból jelentik, Henri Haye washingtoni francia nagykövet esőtörtökön este a külügyminisztériumban járt. Távozás után közölték, hogy komoly rosszabbodás állott be az Egyesült Államok és Vichy kapcsolataiban. Az Egyesült Államok kormányja elhatározta, hogy Leahy tengernagy vichyi nagykövetet jelentéstételre hazahívja és a diplomáciai érintkezést a további intézkedésig csak ügyvivő útján tartja fenn. Washingtonba érkezett hivatalos értesülésekből a Fehér Házból a következőket állapították meg: »Laval előreláthatólag korlátlan ellenőrzést kap a rendőrség és gyakorlati felügyeletet a fegyveres erő felett. Rendkívüli felhatalmazást kap a kül-

politikai kérdésekben. Laval »agresszív« politikát folytat és meg fogja kísérteni, hogy a megszállt francia gyarmati területeket a francia flotta segítségével visszahódítsa. Ennek folytán nagyon valószínű, hogy Szíria lesz az első, amelyet a franciák igyekeznek visszaszerezni. Roosevelt elnök rövidesen nyilatkozatot tesz, bevárja azonban a Laval-kormány megalakulását. Hangsúlyozzák Washingtonban, Laval nyilván el van szánva arra, hogy minden erővel Németország győzelme érdekében tevékenykedik. Megbízható forrásból jelentik még, hogy az amerikai kormány a vichyi kormányval Laval kormányának megalakulása után a kapcsolatokat az eddigi alapon nem tartja fenn.

Washingtonban Sumner Welles helyettes külügyminiszter közölte, hogy Roosevelt elnök tanácskozással visszahívta Leahy tengernagy, vichyi nagykövetet. Hozzátette, hogy Leahy nem tér vissza közvetlenül, mert felesége, aki Franciaországban műtéten esett át, beteg. A nagykövet Mihályt lehetséges, elutazik, hogy tanácskozzék Roosevelttel a kormányváltás ügyében.

Az északamerikai sajtó igen hevesen támadja Franciaországot a legutóbbi politikai változások és a washingtoni francia nagykövet hirtelen visszahívása miatt. Több lap, — köztük a New York Times — azt követeli, hogy a szövetségesek haladéktalanul tegyék rá a kezüket a francia hajóhadra, vagy legalább is semmisítsék meg.

Egy brazil lap azt követeli, hogy Amerika azonnal szállja meg francia Guayanát.

A SZOVJET HELYZETE ÉS VISZONYA JAPÁNNAL

A Washington Post a Pravdára hivatkozva a Szovjet helyzetét nagyon súlyosnak mondja. A lap azt a javaslatot veti fel a Szovjetnek, hogy kössön az Egyesült Államokkal olyan szerződést, mint amelyet Nagybritannia kötött, nevezetesen engedjen át támaszpontokat az Egyesült Államoknak.

A tokiói sajtó elégtétellel veszi tudomásul, hogy a Vladivosztocka hurok 14 japán halászhajót viszárták a japán társaságoknak. Politikai körökben azonban semmiféle közelebbi nyilatkozatot nem tesznek a japán-szovjet viszonyról. A japán lapok figyelmeztetik a Szovjetet, hogy Japán még mindig hiába vár a végleges halászati egyezmény megkötésére.

AUSZTRÁLIAI CSAPATOK HELYTÉLT KANADAIK

Ottawai jelentés szerint Evatt dr. ausztráliai külügyminiszter kanadai látogatása során megállapodás jött létre, melynek értelmében a kanadai csapatokat az angol védelmi szövetséghez tartozó vidékekre pl. Középkeletre küldik, hogy Ausztrália visszavonhassa saját védelmére otlévő csapatait.

NINCS DIPLOMÁCIAI KAPCSOLAT A VATIKÁN ÉS MOSZKVA KÖZÖTT

Beavatott vatikáni körökben minden ellentétes hírral szemben nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy a Vatikán és a moszkvai kormány között nemesak semmiféle diplomáciai kapcsolat nem áll fenn, hanem semmiféle ilyen ir-

Itt a tavasz!

Ruha és fehérnemű szükségletét
OLCSÓ ÁRON BESZEREZHETI

Kőrösi László cégnél
FERENC JÓZSEF UT 38.

nyú kísérlet sem történt. Moszkva — mondják továbbá vatikáni körökben — nem engedte meg, hogy a Vatikán a hadifoglyokról való gondoskodását kifejtse, amelyet pedig a legtöbb hadviselő államra kiterjesztett. Így tehát — hangsúlyozzák vatikáni körökben, a Szovjetunió az egyetlen hadviselő hatalom, amely meglagadott min-

denféle felvilágosítást a Szovjetunióban levő hadifoglyok személyi adatairól. (MTI)

PONTOS DIPLOMÁCIAI TÁRGYALÁSOK MADRIDBAN

Madridi jelentés szerint Serrano Suner külügyminiszter kihallgatáson fogadta Németország és Anglia nagykövetét, majd Mandzukuo követét.

A szovjet elleni arcvonal

Vérbe fulladtak a szovjet helyi támadásai

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal középső szakaszán az ellenség egy helyen nagyobb erővel támadást intézett. A támadást visszavertük. Hasonlóképpen sikertelenek maradtak az ellenségnek többi helyi támadásai is a középső és északi ar-

vonalszakaszon.

A hátsó összeköttetések és repülőterek ellen intézett légi támadások az ellenségnek érzékeny veszteségeket okoztak repülőgépekben és gördülőanyagban. Keres felszítgétén hatásosan bombáztak kikötőberendezéseket.

Északafrikában és a Földközi tengeren

Meghiúsult a Krétától délre eső egyik sziget elleni támadás.

Az olasz főhadiszállás közleménye: A kirenaikai arcvonalról nincs fontosabb jelentenivaló. Német vadászgépek légi harcban lelőttek egy ellenséges repülőgépet.

A Krétától délre eső szigetek egyike ellen megkísérelt ellenséges tá-

madás meghiúsult.

Eugenio Henne korvettkapitány parancsnoksága alatt álló egyik torpedónaszádunk a Földközi-tenger középső részén elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Japán-angolszász háború

A burmai harcveronalon a japánok tovább nyomulnak. Mandalay sorsa megpecsételődött. Az angolok helyzete napról napra rosszabbodik, a japánok folytonos előrenyomulása miatt sürögösen erősítéseket kértek. A japánok önkéntes burmai alakulatokkal a brit csapatok hátába kerültek.

A Popolo di Roma szerint úgy látszik, hogy az angolok egész Burma védelmét elejtik. Anglia ellenállásának már csak időnyerés a célja, hogy a Ganges partjain kiépítsék azt a védővonalat, amellyel majd Indiát »karják védeni a japán invázió ellen.

A washingtoni hadügyminiszterium jelentéséből kiderült, hogy becslés szerint a Bataan-félszigeten 60.000 katona és polgári személy került japán kézre. Kevésszámú csapat és valamennyi ápolónő a Corregidor erődbe menekült.

A japán hadsereg bombázói esőtörtökön támadták a japán földi harc erőket Cebu-szigetén. Az ellenség tovább menekült a dombvidékre, hogy ott fedezéket találjon.

A japán csapatok március 25-én megszállták a Luzon-sziget nyugati partján levő Zambaleát. Ezzel Japán kezébe kerültek a keletázsiai legnagyobb mangántelepek.

A japán kormány elrendelte valamennyi kereskedelmi hajó felfegyverzését.

Csang Kai Sek csapatai a burmai arcvonalon visszavonulásuk során mindent elpusztítottak és felgyújtottak. Amikor a japánok Pegutól északra benyomultak egy északburmai városba, az egész város romhalmaz volt. A visz-

szavonuló csapatok felgyújtották még a nagyobb rizskészleteket is, amelyek már nem tudták elszállítani. A város utcái és házai néptelenek voltak, mert a lakosságot kényszerítették, hogy a csapatok kivonulása előtt a várost irtás ki és északra vándoroljon.

Rövid táviratok

Lord Linlithgow indiai alkirály távozik állásából. India új alkirályává a lap szerint Sir Morris Gwyont nevezik ki. Gwyor öt év óta az indiai legfelső bíróság elnöki tisztét tölti be.

Vladimir Macsek, a horvát parasztpárt egykori vezére ismét kupincai birtokán van, Zágráb közelében, de súlyos betegben fekszik. Macseknek krónikus középfülgtyulladás van, amely most veszélyes jellegű lett.

Dönitz német teugernagy olaszországi útját a tavasszal, illetőleg nyáron a tengelyhatalmak részéről várható hadműveletekkel hozzák összefüggésbe.

Rundstedt vezértábornagy fontos német parancsnokságot kapott Franciaországban.

— Április 21-én, kedden Róma alapításának évfordulója alkalmával az Olasz Kulturintézet Titus Livius ünnepélyt rendez. Ünnepi beszédet mond vitéz dr. Mészáros Ede egyetemi ny. r. tanár. Utána olasz hangverseny következik G. Hoor Tempis Erzsébet, Turján Vilma, G. Gencsy Sára, Kaisz Anna, Hajdu Péter és a Városi Zeneiskola kamarakórusának részvételével. Mindenkit szeretettel meghív az Igazgatóság.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR az érdekes témájú
ÚJ MAGYAR FILMSIKER, az

Utolsó dal

Jávör Pál, Sárdy János,
Simor Erzsé, Bárczy Kató
és Maklár Zoltán

főszereplésével.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.
HIRADÓ!

METEOR MOZGO műsora:

MA ÉS HOLNAP UTOLJÁRA:

WILLY BIRGEL

izgalmas, szerelmes világfilmje:

A becsület lovasa

APOLLÓ filmszínház

A nagy érdeklődésre való tekintettel továbbra is műsoron tartjuk a

Beszélő köntös

című nagy magyar világfilmét.

Vígyszínház mozgó

Ma is a nagy sikert aratott
japán film:

Életem Japán

(SZAMURAJ LEÁNYA)

Főszereplők:
Sessue Hayakawa, Setsuko Hara.

A két új miniszter pályafutása

Vitéz kövecsesi Lukács Béla 1892-ben született Rimaszombaton, református vallású. Rimaszombaton végezte középiskoláit, utána a budapesti egyetemen folytatta tanulmányait, majd az eperjesi jogakadémián fejezte be. A világháborúban mint tüzérségi három évig teljesített az első arcvonalban szolgálatot. A háború után részt vett az ellenforradalmi mozgalom megszervezésében. A nemzeti hadsereggel együtt 1919. év őszén mint tesztőrrel vonult be Budapestre. Közéleti pályafutását még közvetlenül a háború előtti években kezdte meg Borsod vármegye közigazgatásánál. 1931-ben az ónodi kerület egyhangúlag küldte be a képviselőházba. 1933-ban a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnökévé választották. 1935-ben Miskolc város főispánjává, 1938-ban földművelésügyi államtitkárrá nevezték ki. Előbb mint képviselő, majd később mint államtitkár külföldi tanulmányutakat tett. Az 1939-es választásokon Miskolc város lajstromán kapott mandátumot. 1940 novemberében országos elnöke a Magyar Élet Pártjának. Kiváló érdemei elismerésül 1941. április 28-án a Kormányzó Úr Ötömél-tisége a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta neki. Világi tanácsbírája a tiszáninneni református egyházkerületnek, több társadalmi és gazdasági egyesület vezetője, tartalékos tüzérszázados, 1935 hadikikötés tulajdonosa. Elméletileg és gyakorlatilag is kitűnően képzett gazda. A képviselőházban sokat foglalkozott a gazdaságosságok és mezőgazdasági hitelek problémáival.

Dr. Antal István 1896-ban Kendere-sen született, római katolikus vallású. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után hadbavonult és az I honvédsereghez kötelekében az orosz és olasz harcokban küzdött. Megsebesült és bátor magatartásával több kitüntetést szerzett. A háború után a budapesti egyetemen folytatta tanulmányait. Mint az egyetemi kör elnöke, nemzetvédelmi szervezetbe tömörítette az egyetemi keresztény ifjúságot. A kommunizmus idején Szegeden részt vett az ellenforradalmi munkában, később megszervezte a MEFHOSZ-t. Az ügyvédi oklevél megszerzése után az Országos Központi Hitelszövetkezet szolgálatába lépett, a magyar szövetkezeti élet fellendítésén munkálkodott, elsősorban a kisemberek érdekében áll szem elött. Állandó összeköttetésben áll néhai Gömbös Gyulával, aki 1932-ben meghívta a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetőjévé. Miniszteri tanácsosi rangban igen nagy szerepe volt 1934-ben a római egyezmény megkötésénél, 1935-ben igazságügyminiszteri államtitkár lett és ugyanebben az évben Jászberény egyhangúlag választotta képviselőjévé. Az egyesült bírói és ügyvédi vizsgálóbizottság, az országos irodalmi tanács tagja, tartalékos hadnagy. 1935. évi december hó 23-án a Magyar Erdem-tend középkeresztjét a csillaggal kapta. Számos fontos törvény előkészítését végezte. Az 1939-es választásokon a szolnokmegyei lajstromon, valamint Pápa egyéni kerületében kapott képviselői mandátumot.

— Az újvidéki törvényszék Nagy Jánost, volt jugoszláviai csendőrt, 15 évi fegyházra ítélte, mert ez év januárjában meggyilkolta és kirabolta özvegy Kanyó Jánosné.

TAVASZRA

valódi **KEK- és EZÜSTRÓKA BOKÁT, BOLERKÁT, NERZEKET**

a legnagyobb választékban

Nagy József

ezüstkoszorús szücsmesternél szeresheti be.
SZENT ANNA U. 3. SZ.

Vitéz Szombathelyi vezérezredes elutazott Rómából

Róma, április 17. Vitéz Szombathelyi Ferenc, a honvédezerkar főnöke pénteken fogadta Rintelen tábornokot, a római német katonai attasét. A honvédezerkar főnöke ezután a német katonai attasé, vitéz Szabó László vezérezredes, a magyar katonai attasé és vitéz Sibirik György ezredes társaságában a német nagykövetségre hajlatott, ahol látogatást tett Mackensen római német nagykövettel és vele hosszabb ideig szívélyes megbeszélést folytatott.

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes és felesége pénteken este 8 órakor különvonaton elutaztak Rómából.

Pétain tábornagy megszüntette a szerzetesrendek tilalmáról szóló törvényt

Páris, április 17. Pétain tábornagy megszüntette a szerzetesrendek működésének tilalmáról szóló törvény hatályát és megadta a szerzetesrendeknek az államilag elismert társaságok jogállását. Ez a rendelet csak ideiglenes rendelkezés, mert az egyházi szerzetesrendek jogállása megengedésének egyetemes rendezése később történik.

Bővebb gáz és forróbb víztartalommal feltört a harmadik szoboszlói mélyfúrás

Újabb szenzációja van Hajdúszoboszlónak. A vasút mellett megkezdett harmadik mélyfúrás kútjából kitért a forrás. Ezt a mélyfúrást a MAV végeztette, azért, hogy a megnagyobbított ország területen járó vasúti személykocsi világítására kellő mennyiségű gáz álljon rendelkezésre. Ezt a gázt hegesztésre is használják és így az igény egyre nő.

A mélyfúrás elérte az 1020 métert, amikor a nagyerejű kitérés bekövetkezett 72 fokos bővebb forró vízzel és sokkal nagyobb gáztartalommal. A harmadik kút minden tekintetben gazdagabb, mint a két előző fúrás volt.

A kiszivárgott hírek szerint a MAV, miután a vasutasok között rengeteg a reumás és más olyan betegségben szenvedő egyén, akiknek gyógyulást jelent a hőforrásvíz, óriási szanatóriumtelepet akar létesíteni. Ezenkívül nagy hajtható telep építését is tervezik, amihez a földművelésügyi miniszter félmillió pengőt hajlandó adni. A hajtható telep felállítására kérdésében Debrecen és Karcag jön még számításba, természetesen mindkét város pályázik a sikerre. Az új fúrás következtében Szoboszló vitatja a maga előnyét és azt hiszi, hogy el is nyeri a minisztériumtól a félmillió pengőt, mert ott most sok és melegebb víz áll rendelkezésre.

Szoboszlón úgy tudják, hogy a MAV még újabb fúrásokat is akar végeztetni, mert a szakértők véleménye szerint még ennek a kútnak a gázeredménye sem fedezi teljesen a szükségletet.

Szoboszló egyébként rohamosan fejlődik. Már építik a pezsgőfürdőt, a Tóth és Sebestyén cég dol-

ból. A vezérkar főnökét katonai díszszel búcsúztatták. Amikor vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes Cavallero tábornok társaságában ellépett a díszszázad sorfalá elől, a carabinieri zenekar a magyar Himnusz, az olasz királyi Himnusz, a Rákóczi-indulót és a Giovinezzát játszotta. A vezérkari főnök ezután szívélyesen búcsút vett Cavallero tábornoktól és a megjelent előkelőségektől és helyet foglalt a különvonaton, amely a magyar Himnusz hangjai mellett gördült ki a pályaudvarról.

meg. Az ideiglenes rendelkezés hatálya kiterjed mind a már fennálló, mind azokra az újabb rendekre, melyeknek működését az államfinanszírozás a dolog megvizsgálása után megengedi. A feloszlatott szerzetesrendek ismét megkapják vagyonuknak azt a részét, amelyet még nem likvidáltak. (MTL.)

gozik rajta, mire az idény elérkezik, ez az új fürdő is megnyílik. Újabb látványossága és gyógytényezője lesz ez a szoboszlói fürdőnek. Úgy beszélnek Szoboszlón hogy az OTL éppen legutóbbi közgyűlésén határozta el, hogy hatalmas gyógyszanatóriumot, reuma intézetet létesít az általa már régebben megvásárolt telken és az építkezéseket haladéktalanul megkezdeti. A nyár folyamán más intézményeket is építenek a már előre megvásárolt telkeken. Így a Magyar Elemiszerszállító Rt., a Diósgyőri Vasgyár, az Országos Munkásbiztosító Intézet, a Vonaakciók Országos Egyesülete, a Jegyzők Országos Egyesülete stb.

Nagyon sokat várnak a szoboszlóiak az elkövetkező nyártól, tekintettel arra, hogy Kállay Miklós miniszterelnök családijával már évek óta Szoboszlón tölti a nyarat, egyik legközelebbi esodálója a fürdőnek, ismeri annak minden részét. Népes küldöttség keresi fel Szoboszlóról a miniszterelnököt és kéri, tegye lehetővé, hogy most a tavasszal felépüljön Szoboszlón a gyógyászati és gyógyfürdő-épület, valamint a fürdő központi nagy épülete.

Biztosra veszik, hogy a küldöttségjárásnak meg lesz az eredménye és a miniszterelnök elrendeli az építkezéseket, hogy ezzel is elősegítse a szoboszlói fürdő gyógyfürdő jellegének megadhatóságát és hírnevének fokozódását. A városban a járdák építését erős tempóban folytatják, az országútról pedig a fürdő bejáratáig kövezik a lejárót.

Lehetetlen irigységgel nem nézni Szoboszlóra a debrecenieknek.

Kiket választottak a ref. Zsinati Tanácsba

A református egyházi törvényhozó testület, az Országos Zsinat legutóbbi törvényjavaslatot fogadott el, amellyel „a legfőbb intézkedés körébe tartozó ügyek időközi elintézésére” Zsinati Tanácsot létesített.

A tanács tagjai a következők: Ravasz László, Medgyaszay Vince, Vásárhelyi János, Révész Imre, Enyedy Andor püspökök, Balogh Jenő, Teleki József, gróf Farkasfalvi Farkas Géza, — Vay László báró, Teleki Artur gróf egyházkerületi főgondnok, továbbá: lelkész részről Györy Elemér dunántúli, Kovács J. István dunamelléki, Tavaszgyörgy Sándor erdélyi egyházker. főjegyzők, Magda Sándor nagykaposi püspök-lelki pásztor, Czeglédy Pál levai, Harsányi Pál gyulai, Porzsoló István nagykállyi esperes-lelképásztorok, Hetessy Kálmán dunamelléki jegyző, Imre Lajos kolozs-

vári teol. tanár és Papp Ferenc tiszántúli középiskolai felügyelő, — világi részről Bánffy Miklós gróf és Bethlen György gróf erdélyi főgondnokok, Bethlen Pál gróf sárospataki főiskolai gondnok, Csajághy Károly veszprémi egyházmegyei gondnok, törvényszéki elnök, Jókay-Ihász Miklós földbirtokos, Lázár Andor ny. miniszter, Sz. Kun Béla egyetemi tanár, egyházmegyei gondnokok, Kiss Gyula igazgatótanító, Rácz Albert tiszántúli tanácsbíró és Tornallyay Zoltán volt felvidéki főgondnok.

A tanács póttagjai között van Imre Sándor dunamelléki tanácsbíró, műegyetemi rektor, Juhász Nagy Sándor debreceni főjegyző, vitéz Nagy Nándor komáromi egyházmegyei gondnok, főispán, Ormós Lajos a református tanító egyesület elnöke, Szilassy Béla v. főgondnok, ny. államtitkár és Tasnádi Nagy András budapesti egyházmegyei gondnok a képviselőház elnöke is.

A rizsellátást új alapokra helyezik

A közellátási kormányzat a rizsellátás terén mindig arra törekedett, hogy az egyenlő elbánás és igazság elve érvényesüljön. E cél fokozottabb elérése érdekében a rizsellátást új alapokra helyezik. Eppen ezért a rizskutalások ebben a hónapban átmenetileg szünetelnek.

Három miniszter látogatása Székesfehérváron

Székesfehérvár városa pénteken három minisztert fogadott falai között. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter a város képviselője, aki Balatonfüreden töltötte üdülési szabadságát, Fűredről ment Székesfehérvárra. A városba érkezett délelőtt 11 órakor Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter és Szász Lajos pénzügyi államtitkár is.

Reményi-Schneller Lajos és Varga József miniszterek mindenekelőtt megtekintették a Hóman Bálint képviselő-sége alatt épülő városkört, Aba-Novák Vilmos remek freskóit és a városkört összefoglaló történelmi emlékeket. Varga József miniszter látogatást tett a városi mérnöki hivatalban is. Ezután a vendégek a hősök tereére mentek s levett kalappal tisztelegtek a hősök emlékműve előtt. A hősök tereén egybesereglett járőrelők melegen ünnepelték a három minisztert. A romkert és a királyi sírok megtekintése után a vendégek gépkocsin körbesét tettek a városban, megsejmeltek a Horthy Miklós-téren folyó nagyarányú építkezéseket és az országos nép- és családvédelmi alap lakóházait. Ezután ellátogattak több iskolába.

Országos előadásorozat a korszerű magyar nemzetiség szemléletéről

A „Láthatár” kisebbségstudományi munkaközösségben csoportosuló szakfőiskolai a korszerű magyar nemzetiség szemléletéről a tavaszi, majd az őszi hónapok folyamán előadásokat tartanak, mintegy hatvan vidéki városban. Az első előadás ma hangzik el Szombathelyen. Az előadások nagy figyelmet szentelnek a belső nemzetiségi kérdéseknek, melyet tekintettel arra, hogy a kárpátaljai s erdélyrészi területek visszaszerzésével ismét nemzetiségi ország lettünk, országunk újraépítő munkájában a magyar jövő kialakításánál nem szabad szemelől tévesztenünk.

Egyévi fogház fajgyalázásért

A budapesti büntetőtörvényszék most ítélkezett Horovitz Béla vaskereskedő fajgyalázási ügyében. Zárt tárgyaláson lefolytatott bizonyítás után hirdette ki a nyilvánosság előtt a bíróság döntését, amelyben megállapította, hogy a vaskereskedő a vonatkozó törvényszakasz megsértésével keresztény nővel kapcsolatot tartott fenn. Itéletében a bíróság egyévi fogsázzal szabott ki Horovitz Bélára, aki az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Tekintettel az ítélet súlyosságára, az ügyészség indítványára a bíróság elrendelte a vaskereskedő előzetes letartóztatását.

— Lezuhant három amerikai repülőgép. Rio de Janeiróból érkezett jelentés szerint ott lezuhant az a három repülőgép, melyet az Egyesült Államok küldtek Brazíliának és amelyeket hadi repülőgépeknek akartak használni. A lezuhanás következtében 27 katonai személy meghalt.

— A Pápen elleni merénylet miatt indított per tárgyalását a törvény április 29-ére napolta el.

Mindenféle textilárú jöminőségben olesó áron beszerezhető

Dr. Révésznénél

Piac-utca 40. Hangya-udvarban.

**A Hivatásszervezet
irodalmi matinéja**G. Genesy Sári és Hajdú Péter
együttes fellépése.

Nagy érdeklődés előzi meg a Hivatás szervezet vasárnapi irodalmi matinéját. Az előadás zenei részében G. Genesy Sári, Takács Anny, Hajdú Péter és Egri János gondoskodik a komoly színvonalú matiné sikeréről, míg a műsor irodalmi vonatkozású számaiban nagy sikerre számíthat a két tehetséges előadó: Felföldy László és Hajdú Béla. Önálló számok közül ki kell emelnünk Reményi József diákköltő szereplését, valamint Polányi Lajost és Molnár Zoltánt, akik novelláikat fogják felolvasni.

A Déri-múzeum előadótérképén 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő matinéra jegyek elővételben a Hivatásszervezet, Varga uca 1. sz. alatti otthonában kaphatók. Telefon: 11-32.

**Baráti Huszár Aladás előadása
az Apponyi Albert Társaságban**

Az Apponyi Albert Társaság előadófielén Baráti Huszár Aladár felsőházi tag, az OTI elnöke tartott érdekes előadást:

— A ma élő nemzedék — mondotta bevezető szavaiban — másodízben éli át a nagy történéseknek a világát, az embereket és az emberi életformákat, be rendezkedéseket, intézményeket átalakító történelmi korszakát. Nekünk, a Dunamérsékben élő magyarságnak állásfoglalását előre kijelölte geopolitikai adottságunk és az a körülmény, hogy erzelmeleg bennünket, magyarokat is a javaiból kifosztott népek sorába taszított a trianoni békeparancs. És az a helyzet, hogy az angolszász világ hatalmak, bár belátták a velünk szemben elkövetett igazságtalanságot, de húsz évig semmit sem tettek a jóvátétel érdekében. A magyarság kizárólag arra szorított, hogy védte azt, ami az övé s abban látta történelmi hivatását hogy összekötő kapocs legyen Kelet és Nyugat között. Katonanezemet vagyunk, szótartók és szótállók, becstelések és hűségeselek, ha valahová odaállunk, akkor ott is maradunk. És harcoltunk nem annyira a becstelést, mint inkább becsteléstől.

— Ma, amikor újra vállaltuk a harcot, érezzük azt, hogy becstelés kiállásunk közelebb hoz történelmi céljainkhoz.

— A magyarság tudatának ez az elmélyítése, a magyar érzésben való teljes felolvadás gondolata az a cél, amelyért ma minden igaz magyarnak első sorban kell küzdeni. Fel kell rázni a közömbösöket és fel kell ébreszteni a másféle álmódókat, meg kell győzni az önzőket.

— Nálunk magyaroknál az alkotmányunk függetlenségnek, szabadságnak egészen más a csengése, értelme, lényege és tartalma, mint más népeknél. Nálunk a lényeg maga a magyar élet tartalma.

— Ki kell hámozni ebből az egyvelegből — így fejezte be előadását Baráti Huszár Aladár — a kristálytiszt magyar gondolatot, amely tartalmában, céljaiban és törekvéseiben soha sem változott és soha nem alkudott meg. Ma nem elég, hogy csak egyesek érzik át a magyar öntudatnak ezt az egyedül valósgát, ma profétákra van szükség, akik embertől emberhez járva, egyenként győzik meg a magyar nemzet tagjait a magyarsághoz való odaállás szük ségességéről. Ez a gondolat kell, hogy áthassa a vérségi magyarok összességét.

**400 pengő pénzbüntetés a londoni rádió
propaganda híreinek terjesztéséért**

Gyula, április 17. A gyulai törvényszék április 15-én tárgyalta dr. Oláh (Polatsék) Emil, a gyulai állami kórház személfőorvosának büntügyét, akat az ügyészség valótlan hír terjesztésének vétségével vádolt. A vádirat szerint a főorvos 1940. és 1941. években a londoni rádió propagandahíreit állandóan terjesztette és fejtegette a személyesztály orvosai és személyzete előtt.

A törvényszék több tanu kihallgatása után megállapította a főorvos hűségességét és ezért 400 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős. (MTI.)

Honvédikrek Jánkon

Karácsony szent estéjén negyedik hónapját töltötte be a Magyar Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. Idestova húszezer üzenet szállt már eddig oda és vissza a Kárpátok bércein. Amikor a rádiószolgálat gondolata megszületett — mindazok, kik igaz szeretettel foglalkoztak vele elhatározták, hogy egy-egy kiemelkedő állomását megünneplik. Megünneptették a tizezredik üzenetet, azután egy orosz földön küzdő magyar honvéd kisleányának születését, aki a bajtársi rádiószolgálat szüzetadik apró magyarja volt. A szolgálat névtelen munkásai később elhatározták, hogy megünneplik az első születendő ikergyermekepárt is.

A szatmármegyei Jánk községben Jakó József honvéd, földműves, szerény hajlékba köszöntött be először a kettes Istennél. Az apa november óta a harcstéren van s míg ő fegyverrel szolgálja odakünn a hazát, itthon két gyönyörű csöppszeggyel lett gazdagabb a család.

Eljött a kis házi ünnepségre dr. Streicher Andor vm. alispán, a járási főszolgabíró, a körorvos, a jegyző, a pap, a megye közjóléti szövetkezetének igazgatója, a honvédhaditüdősítő század fiatal tisztjei, akik mind egy kis ajándékot rejtegetnek újszülöttek számára. Így tolongunk az ajtón belül, kívül pedig a fél falu. A templomi csendben szól az alispán, mint a vármegyei Vöröskereszt elnöke. Meleg szavakkal nyújt át egy-egy erdélyi nyerevénykötvényt a kicsinyek számára. A magyar rádió ajándékát, 500 pengőt, Budinszky Sándor hozta el, míg a közjóléti szövetkezet egy szép erős lovat ajánlott fel, hogy gyorsabban menjen a munka a kis gazdaságban.

**Fiatallalacok gyors hízalásával
jelentős hasznot érhetnek el a gazdák**

Sertésenként 150—200 pengő hízalási hitelt kapnak — Óriási előnyei vannak a modern hízalási rendszernek

A háborús gazdálkodás egyik legfontosabb feladata, hogy a rendelkezésre álló javak igazságosan és arányosan osztassanak szét. Nélkülözhetetlen, hogy a közszükségleti cikkek és állati termékek megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre. A hatóságok legfontosabb feladata — állapítja meg Lossonczy István közéletmezőügyi államtitkár hivatalos lapja, — hogy az előállításról körültekintő előrelátással gondoskodjanak. Különösen fontos ez az elsőrendű szükségleti cikkek biztosításánál, így elsősorban a zsirnál.

Kétségtelen, hogy a sertésállomány emelkedésére csak akkor számíthatunk, ha a tenyésztő gazda ezt a fontos ágazatot veszteségmentesen, sőt némi haszonnal tudja folytatni. A tenyésztés és hízalás rentabilitását a kormány igyekezett biztosítani. A hízalás nevelés alá fogható sovány sertések ára annál magasabb, minél fiatalabbak, illetőleg alacsonyabb súlyúak a süldők. A gazdaságban átvéve a 25 kilós sovány sertés ára élősúly kg-ként 3.50 pengő, a 45 kilósé 2.52, a 65 kilósé 2.14, a 85 kilósé 1.94 és a 100 kilósé 1.85 pengő.

A süldőtenyésztés tehát már nem mondható veszteségesnek. A hízalás azonban igen nagy feladat elé állítja a gazdát. A szakirodalom feldolgozta és közreadta azokat a gyakorlati megállapításokat, melyek a mai takarmány-

szük helyzetben átmenetileg lehetővé teszik, hogy a süldőnevelést és hízalást a folyó évi termékek betakarításáig biztosítani lehessen.

Különösen figyelemre méltó a »félexpress« hízalási mód. A malacok hízóba állítása közvetlenül az elválasztás után történik. A hízalást a leggyorsabb ütemben kell végezni, célul azt tűzvéni ki, hogy a süldők a 140—150 kilós súlyt minél előbb elérjék. Ez a hízalási mód nagyon egyszerű, kiváló minőségű sertés állítható elő ezáltal. A próbák igazolták, hogy ezer mázsa tengeriből a sertéseknek 140—145 kiló súlyban levégés esetén 32 mázsával több zsírt lehet kitermelni, mint amennyit a 170 kilóra felhízalt sertés takarmányozásául feletett tengeri után kaptak. A fiatal süldő hízalása közben a közepsúlynál ha megállnak, a takarmány több, mint megegyezik olyan jól hasznosodik.

A kormány a sertés hízalás érdekében százezer példányban bocsátotta a mezőgazdasági kamarák, a Hangya, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetek stb. rendelkezésére a »Gyakorlati sertésenyésztés és jövedelmező hízalás« című szakkönyvet, melyet nemcsak a hízalással foglalkozó gazdák, de a saját szükségletükre hízaló kismemberek is haszonnal forgathatnak. A könyv ára húsz fillér.

A sertéscsemege — jobb a korpánál

Nándor Ernő magyar mezőgazda növénytermesztési kísérletei igen nagyhiűek és ezért hívta meg a perzsa kormány havi 2000 pengős fizetéssel, hogy ott kísérletezzék egy 2000 holdas birtokon. Nándor Ernő nem ment Perzsiába, idehaza maradt, hogy hasznára legyen a magyar mezőgazdálkodásnak. Elmondotta, hogy magyar földön is jól termesztette a sertéscsemeget, melynek igen nagy a haszna.

A sertéscsemege a Kaukázusban és Ausztráliában a legfontosabb takarmánynövény. Hússos leveleit zölden a baromfitól a sertésig, mindenféle állat szereti. Szárazon a Magyar Királyi Állat-életani és Kísérleti Intézet megállapításai szerint 13.2 százalék fehérje és 49.4 százalék keményítő van benne. A legjobb korpát is felülmúlja tehát, mert annak csak 42—43 százalék a keményítőtartalma. De talán nem is ez a legnagyobb előnye a sertéscsemege nek, hanem, hogy kifűnően bírja a magas homoki talajt és a száraz éghajlatot. Még az egészen sivatagos jellegű vidéken is kifűnően megerterm.

Németországban például egyre terjed. Különösen a vadkarak

megelőzésére telepítettek ott sok sertéscsemeget. A sertéscsemege ugyanis még sűrű erdőben, a fák között is megerterm s az éretlen dinnyéhez hasonló édeskés ize miatt a vadak is nagyon szeretik. Ahol az erdőbe sertéscsemeget telepítenek, onnan nem esatangel el a vad az értékes mezőgazdasági veteményeket pusztítani. Természetesen jobb földben is megerterm, sőt a zsíros fekete földben dásabban tenyészik.

A sertéscsemegevel egy holdon a mi tapasztalataink szerint kb. 60 sertést lehet eltartani. Német szakértők véleménye szerint azonban ezzel a növényvel már 25 négyzetméteren termelve is el lehet látni egy sertést, ami azt jelentené, hogy egy holdon termő sertéscsemegevel 230 disznót nevelhetünk. Hogy ezek a megállapítások milyen kilátásokat jelentenek a jövőre vonatkozólag, azt minden gazda megítélheti.

**Női fehérmelűk,
GFB haisnyák nagy választékban
STEUER, Csapó u. 10.**

**Szlavóniában egy útközleiben
száznyolc felkelő esett el**

A tisztogató hareok még folynak úgy Boszniában, mint Szlavóniában a felkelők ellen. Legutóbb Pakrac városka közelében egy erdőben útközleiben meg a felkelők csapatával. A hareban elesett 108 felkelő és 8 fogságba került. A felkelő csapat táborában nagy készleteket találtak élelmiszerekben is. Búzából 15 vagonnal találtak szarvasmarha is 20 darab volt az istállóban.

**Jelentősen felemelte
a kormány a selyemgubó
bevéltási árát**

A mezőgazdasági kamarák és a különböző gazdasági egyesületek egyöntetűen azt kérték a földművelésügyi minisztériumtól, hogy a selyemgubó bevéltási árát a f. évre 3.50 pengőben állapítsa meg. A legutóbbi minisztertanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és a kormány a felmerült kívánságokat teljes mértékben a magáéva tette. Az 1942. évben a bevéltásra kerülő selyemgubóért tehát a következő árakat fizetik: I. oszt. kg-ként a tavalyi 2 P helyett 3.50 P, II. oszt. 1 P helyett 1.20 P, III. oszt. hasznavehetetlen 10 fillér.

**Debrecen közegészségügyi
állapota**

Szilassy László foispán elnöklésével tegnap délután tartották meg a városi közigazgatási bizottság ülését. Dr. Gärtner István tisztifőorvos jelentést tett arról, hogy a múlt hónapban Debrecenben 88 házasságot kötöttek, élve született 217 gyermek, meghalt 169 egyén, a természetes szaporodás tehát 48. Egyéves koron alul elhalt 26 kisdied, ami az élveszületések 11.9 százalékának felel meg. Hevenyfertőző betegségben 5 egyén halt meg, ez tizezer lakosra számítva 4.6 tizezrelek arányszámot mutat. Gümőkór halálozás 23, rák 11, sziv. és érbetegség miatt 30 haláleset fordult elő márciusban. A heveny fertőző betegségek közül a vörheny és ronesoló toroklob jelentkeztet nagyobb számban. Hastífusz viszont csak egy esetben fordult elő. A tisztifőorvos részletesen ismertette az Egészségvédő Intézetek működését is.

Burgonyatermelők figyelmébe

A Közellátási Minisztérium hivatalos lapja, a Közellátási Értesítő április 15-i számában van a következő hirdetésny:

Utóbbi időben igen sok burgonyatermelő gazda nem viszi be eladásra szánt burgonyáját a közeli nyílt piacokra, mert az a tévhit van elterjedve, hogy az ilyen burgonyát a hatóság elkozza.

Ennek az alaptalan tévhitnek megszüntetése érdekében a m. kir. Közellátási Hivatal ismételtlen felhívja a figyelmet arra, hogy a burgonyatermelők eladó burgonyájukat a közeli piacokra szekernek bevihetik és ott közvetlenül a fogyasztóknak eladhatják.

Az ilyen eladásokhoz semmiféle szállítási engedély nem szükséges. Természetesen ez az eladási lehetőség a hatóságilag igénybevett, illetve zárolt burgonyakészletekre nem vonatkozik.

A termelők ily módon piacra vitt burgonyájukat a 132.600—1941. sz. árkormánybiztosi rendelet 4. paragrafusában előirt ártöbbletek felszámításával adhatják el. Ez azt jelenti, hogy az 1 q-án aluli tételknél 2 P, az 1—5 q-ig terjedő tételknél pedig 1 P ártöbblet számítható fel mázsánként. Az 5 q-át meghaladó burgonyamennyiségnek egy réteiben történő eladása esetén ártöbblet nem számítható fel. Polgármester.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznapon 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, április 18-án reggel 8-tól, 25-én reggel 8-ig: „Mégváltó“ Piac u. 18., telefon: 14-89. „Bocskay“ Piac u. 72., telefon: 37-33. „Muralközy“ Cegléd u. 22., telef.: 29-14. „Csokonay“ Mester 43. telefon: 10-15. „Árpád fejedelem“ Csapókeret, Jánosy ucca 44.

Kérvény

Csókminisztériumba ma Kérvényt küldök fel; Forró szívem legszebb vágyát, Jól bírálják el.

Am ha nem adsz csókot nekem Fellebbezek majd És ha sirsz is egy hörtönör Két karomba hajt.

Nagylelkűen szabadságot Visszaadom tán, De könnyező szívvel nézek A Tavasz után.

Vékony Antal.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, 6 ó. Csutoros Sándor. Kistemplomban 9 ó. Uray Sándor, 11 ó. dr. Soós Béla, 6 ó. Gőnczy Sándor. Kossuth u. templomban 10 ó. Orsy János, 6 ó. Ács Mihály. Károlyi G. téri templomban 9 ó. Pálesky Károly, 4 ó. Sulyok Kálmán. Ispólytemplomban 10 ó. Molnár Ferenc, 6 ó. Birinyi János. Árpádtéri templomban 10 ó. dr. Erdei Mihály, 6 ó. dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban 10 ó. Kiss István, 6 ó. Fentős Tibor. Nyilastéplomban 10 ó. Mezey Béla, fél 7 ó. Orosz János. Csapókerti templomban 10 ó. dr. Danesházy Sándor, 6 ó. Balogh József. Kerekestelepi templomban 10 ó. Szilágyi László, 3 ó. Szilágyi László. Egyetemi templomban 11 ó. dr. Farkas Pál. Augusztai szanatórium 10 ó. Szentes László. Egyetemi klinikákon Szentes L., Konecz Z. Nyulási áll. iskolában 10 ó. Szabó Endre. Téglyaskerti áll. iskolában 10 ó. Sárközy Lajos. Téglyavetői gyűl. házban 3 ó. Kovács Árpád. Wolfalkatelepi olvasóköriben 4 ó. Ducsicza Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Perc dűlő d. e. 9 ó. Rápolyt Árpád. Ondód I. Kádár dűlő 11 ó. Rápolyt Árpád. Pallag 9 ó. Erdei Károly. Ebes 10 ó. Molnár Gyula. Fancsika 9 ó. Nagycsere 11 ó., Szata 3 ó. Udvarhelyi György. Nagymacs 2 ó. Tömörly Lajos. Hegyes 10 ó. vitéz Szabó Endre. Elep 2 ó. Nagy Károly. Szepes 9 ó. Hosszupályi út 2 ó. Papp Géza. — Gyermek-istentisztelet: Révész-téri gyülekezeti otthon 10 ó. Gőnczy Sándor.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend. A lelkesi beosztást ma eszközölk.

— A gör. kat. templomban egyne-gyed 8 ó. reggeli istentisztelet, 8 ó. diákmissze, 9 ó. katonamissze, 10 ó. nagy szentmissze, a szentbeszédet dr. Hudák Aladár segédlelkész mondja, háromne-gyed 12 ó. csendes szentmissze. Délután fél 4 ó. rózsafüzérjátogatás, 4 ó. ve-csernye és szentsegítmádás. F. hó 23-án, csütörtökön, Szent György nagy vértanu napján vasárnapi miserend.

— Az evangélikus templomban va-sárnap délelőtt 9 órakor egyházi éneke-óra a középiskolai ifjúság részére. — Utána exhortációt tart Dönsz Tivadár vallásantató lelkész. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisz-telet. Prédikál dr. Pass László tb. es-peres-lelkész. Délelőtt 11 órakor közép-iskolai leányok bibliaórája.

— Istentiszteletek a baptista ima-názban. A szappanosucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédi-káció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola. Délután 6—8-ig vallásosestély, vegyes-lár és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pént-eken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

Cukorrépakávéval elkövetett csalás és árdragítás ügyében nyomoz a debreceni rendőrség

Az egyes gyarmatárakban, főleg a kávéban és teában mutatkozó hiányt az utóbbi időben egyre gyakrabban felhasználják arra, hogy egyszerű hamis anyagot hozzanak egységes forgalomba, másrészt megdrágított áron adjanak túl ezen. Tegnap számunkban adtunk hírt arról, hogy egy máramarosszigeti leányt vett őrizetbe a debreceni rendőrség, aki valódi orosz tea-ként hamisítványt kínált — kül-grammját 125 pengőért — eladásra a debreceni kereskedőknek és azt a mesét adta elő nekik, hogy a valódi teát Romániából szerezte.

A rendőrség most újabb ügyben indított nyomozást. Katinia Bernát halmi lakos a vizsgálat adatai szerint Adorján László debreceni fűszernagyke-reskedő, Arany János-utca 19. szám alatti lakosnak 1941 februárjától hoszszabb időt át mázsaszámra szállított pörkölt cukorrépakávéját, amit Adorján saját csomagolásában, 6 dekás celo-phanesomagokban árusított és reklá-mot is készített hozzá, melyben a kö-vetkező szöveggel ajánlotta az árut: „Tea helyett vegyén cukorrépakávé-t, tej hozzáadása nélkül kávéval, vagy citrommal ízesítve jótűz ital“. Később, amikor Katinia Bernát nem kapott en-gedélyt a cukorrépakávé gyártására, egy debreceni céget bízott meg ezzel Adorján, akitől szintén kb. tíz mázsá-nyit vett át az áruból és azokat ugyan-

csak saját csomagolásban hozta for-galomba.

A rendőrségre feljelentés érkezett ezzel kapcsolatban, mely azzal gyanú-sította Adorján Lászlót, hogy a hat-dekás csomagban nincsen meg a hat-dekányi súlyú cukorrépakávé, továbbá, hogy azt a rendes nagykereskedői ha-szonnal, tíz százaléknál magasabb ha-szonnal hozza forgalomba s így 70.000—80.000 pengős forgalmat bonyolítva le, a cukorrépakávéval jogtalan ha-szonhoz jutott.

A debreceni rendőrség megindította az ügyben a nyomozást. Vitéz Rékassy László detektív Adorján üzletében nagymennyiségű cukorrépakávé-t fog-lalt le és kiterjesztette a vizsgálatot arra nézve, hogy valóban a csomago-kon feltüntetelt hat dekánál kisebb mennyiséget tartalmaznak-e a csomago-k. Adorján erre nézve azt vallotta, hogy amikor azokat csomagolták, meg-volt a hat deka, de mint minden áru, úgy ez is veszthetett száradás követ-keztében súlyából. Az ügy kapcsán a rendőrség több előállítást és őrizetbe-vételt eszközölt és sorozatos kihallga-tásokkal tisztázta, mennyiben felel meg a valóságnak, hogy meg nem en-gedelt haszonnal adott volna el Ador-ján László 80—100 mázsányi cukor-répakávé-t és valóban kisebb mennyi-ség volt-e a csomagokban. Erre nézve a vizsgálat folyamatban van.

— Egyetemi istentisztelet. Negyed 12 órakor egyetemi istentisztelet lesz a kollégium Oratóriumában. Igét hirdet: dr. Vasady Béla egy. ny. r. tanár: „Menjünk ki Jézushoz“ címmel.

— A lakáshivatal áthelyezése. Érte-sítem a város közönségét, hogy a la-káshivatalt a városháza épületéből a Ferenc József-út 26/a. (Dobozy-átjáró) szám alá a II. emelet 9. számú helyi-ségbe helyeztem át. A lakáshivatal fe-lekelt délelőtt 10-től 12 óráig fogad. Polgármester.

— Elmarad Antal István minisz-ter debreceni útja. Antal István igazságügyi államtitkár, ki idő-közben tárcanélküli miniszter lett, előzetes terv szerint ma Debrecen-be érkezett volna, hogy résztve-gyen és beszédet mondjon a MÉP debreceni nagyválasztmányi ülésén. Mint most értesülünk Antal István miniszter debreceni útja elmarad más elfoglaltsága miatt.

* Dr Szöllösi fogszakorvos, Rothermere ucca 18., ismét rendel.

— Az árpádtéri „Árva Bethlen Kata“ Leánykör, vasárnap délután fél 6 órakor a gyülekezeti teremben a „Darányi Kálmán Diákház“ javára, műkedvelő előadást tart.

— Hitler Adolf születésnapján az ukrán templomokban imát mondanak a Führer egészségéért. A lucki és koweli egyházmegye ér-seke rendeleteire a lelkészeknek be-szédeikben méltaniok kell Hitler Adolf géniuszának jelentőségét.

— Irországból felhívták a la-kosság figyelmét arra, hogy te-gyen meg minden intézkedést az elsőtétítésre és szerezze be a szükséges felszereléseket.

— A Soli Deo Gloria Szövetség min-den második héten szombaton délután 6 órai kezdettel megbeszéléseket tart a magyarság és reformátusság kérdéseiről. A legközelebbi megbeszélés ma, szombaton délután 6 órai kezdettel az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17.) lesz. A megbeszélést ez alkalommal Sass Kálmán érmlályfalvai lelkész fogja „Szórvány magyarság, szórvány reformátusság“ címmel bevezetni. Az érdeklődőket szeretettel hívja és várja az elnökség.

— Kétszázötven évvel ezelőtt jó-solta meg a légiháborút Johann Daniel Major 1693-ban meghalt kiel-i orvostanár. „Veszedelemes átalakulás vár a világra, ha az emberek elsajátítják a repülés tu-dományát. A várakot, városokat levágyóba tüzelő ágyúkkal, vagy óriási vasrácsokkal kell védelmez-ni a levegőből jövő seregek ellen.“ — írta egy munkájában.

— Kiss Sándor h. rendőrfőkapitány a múlt havi közrendészeti viszonyokról jelentést tett a közigazgatási bizottság ülésén. Márciusban 669 bűnügyet ik-tattak, ebből 145 idegen hatóság meg-keresése, 524 pedig debreceni kelet-kezési bűnügyre vonatkozik. Előfor-dultak: hatósági közeg elleni erőszak vétsége 1, pénzhamisítás 1, becsület-sértés 1, testisértés vétsége 13, bűn-tette 3, magánlakásértés 4. Emelkedett a kisebb lopások száma, élelmiszert, ruhaféléket, baromfit loptak sok eset-ben. A lopások vétsége 348, büntette 13, a nyomozás máris eredményes 216 esetben, folyamatban van a nyomozás 145 ügyben. Zsarolás 3, jogtalan el-sajátítás 1, család büntette 2, vétsége 13, gyonyorongással 4 ízben fordult elő. Egyéb büntett 11, vétség 18. Nagyobb büntéselemény nem történt. A rendőr-ség 285 büntetést kinyomozott, tizen-egy egyént letartóztatott. A bejelentett károkozás több mint 44.000 pengő, megtérült 27.000 pengő kár. Kihágási feljelentést tettek 1919 esetben. Hatósággal fertőtlenítettek a rendőrségen 27 egyént utcákról és nyilvános he-lyekről előállítottak és fertőtlenítettek 72 tetves egyént.

— A debreceni jogász- és tisztviselő-kör, holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a Ferenc József út 75. szám alatti helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a kör tagjait tisztelettel meg-hívjuk. Elnökség.

— Ideges, lehangolt, étvágytalan, el-dugult embereknél a régóta bevált ter-mesztetes „Ferenc József“ keserűvíz gyorsan megszabadítja a beleket az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anya-goktól és az emésztőszervek további működését is igen kedvezően befolyá-solja. Kérdezze meg orvosát!

— Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész gyászja. Mély gyász érte Grósz Nagy Ferenc ismert debreceni gyógyszerészt, felesége, akivel 44 éven át a legboldo-gabb házasságot töltötte, hosszas be-tegtség után pénteken délelőtt meghalt. Az elhunyt örösszony a jótékonyaság te-rén sokat áldozott, tagja volt a Jóté-kony Nőegyletnek és az utóbbi évtize-dekben sok karitatív mozgalomban vett részt. Halálának híre ismereteli körében mély részvétet keltett.

— Kovács Mihály hadirokkant részére, akinek háza összeomlott, öt pengő adomány érkezett kiadó-hivatalunkba. Kérjük az ado-mányt átvenni.

— A gyermekek aknával játszó-tak a boszniai Telics község köze-lében és baltával ütögettek. Az akna felrobbant és két gyermeket szétépett. Három gyermek hal-dokolva került kórházba.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942. IV. 13.

Minden talpalatnyi földet be kell vetni

A város polgármestere a követ-kező hirdetményt bocsajította ki:

A m. kir. Belügyminisztérium 28.000—1942. B. M. sz. alatt kelt körrendeletében rámutat arra a nagyfontosságú érdekre, mely a nemzet harcában a mezőgazdasá-gi termelésnek a lehető legna-gyobb mértékű kiterjedtségéhez és eredményes voltához fűződik. En-nek a célnak az érdekében mező-gazdasági művelés alá kell venni minden figyelembe jövő ingatlant akár magántulajdonban van, akár pedig valmelyik önkormányzati testület rendelkezése alatt áll.

A m. kir. Belügyminiszter úr fenti rendeletére az érdekeltek figyelmét azzal hívom fel, hogy egy-részt mezőgazdasági művelésre alkalmas ingatlanokon a szükséges munkálatokat kellő időben, késé-delem nélkül végeztessék el, más-részt pedig az alkalmas belterületi ingatlanokat, üres telkeket hasz-nos mezőgazdasági művelés alá vonják. Az ilyen belterületű ingat-lanokat különösen jól fel lehet használni olyan konyhakerti vete-mény, továbbá korai burgonya és csemege tengeteri termelésére, me-lyek a népelemezés szempontjából rendkívül fontosak. Polgármester.

— Holland-Indiában szétszórtan körülbelül 50.000 leprás beteg és ezeknek kilenctized része még ma is szabadon jár-kelel és állandó fertőzéssel fenyegetik az egész lakos-ságot.

— Nagy viharok dűlnak Spa-nyolországban. Barcelona városá-ban összeomlott egy emeletes ház, négy ember, köztük két gyermek meghalt, többen súlyosan megse-besültek. A vihar egyéb károkat is okozott.

— Nyilvános botozás a bünteté-se az árdragítóknak Belgrádban. A szerb fővárosban igen nagy az áru- és élelmiszerhiány. Az árdra-gítók és árurejtegetők ellen beho-zott botbűntetést most kezdik al-kalmazni. A botozás nyilvánosan történik s valósággal esemény-számba megy.

— A gyermeklakkcipők bejelen-tése után döntenek a gyermek lakkcipők zár alól való felszaba-dításáról, illetve utalványmentes-ségéről. A bejelentési felhívást a Lábelleni Központ már szétküldötte.

— Német diáklányok nyári mun-kaszolgálat. Egy új német rendelet szerint a felsőbb leányintézetek hét utolsó osztályának növendé-kei a nyári szünet alatt háborús munkaszolgálatot kötelesek telje-síteni, amelynek időtartama há-rom hét.

— A keleti arevonlra újabb dán önkéntesek indultak, hogy csatlakozzanak a már harcban álló dán különítményhez.

— Harsányi László költészetének méltatása a budapesti Nemzeti Kultúr-egyesületben. Szép és megérdemelt el-ismerés érte a múlt év őszén hirtelen elhunyt kiváló debreceni lírikus, Har-sányi László költészetét. A budapesti Nemzeti Kultúregyesület április 13-án tartott irodalmi és zenedélutánján maga a társaság elnöke, Gy. Czille Valéria tartott értékes és megleghangú előadást Harsányi László lírájáról. Előbb ismertette pályafutását és tra-gikus sorsát, majd már halála után megjelent verseskötete, a „Futunk az égi tüzzel“ alapján méltatta Harsányi László változatos skálájú, finoman csiszolt, mély érzésekből fakadó és sze-reteletet hirdető költészetét. Előadása közben felolvasta Harsányi László három jellemző, szép versét is, a „Csókvirágok“, a „Halálmalom az élet“ és az „Őszi dal“ címűeket. A nagyszámú megjelent előkelő közön-ség mély megindultsággal áldozott a korán elhunyt költő szellemének.

Szinház, film, szórakozás

SZINHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: **Boronkay-lányok.** Fülléres helyárrak.
Szombaton este: **Valahol Lengyelországban.** Neményi Liliéi.
Vasárnap délután és este: **Valahol Lengyelországban.** Neményi Liliéi.
Hétfőn este: **Boldoggá teszlek.** Fülléres propagandaelőadás.

Valahol Lengyelországban
Neményi Lili vendégjátéka.

A „Valahol Lengyelországban” operett szövegkönyve tartalmazza mindazt, ami receptszerűen szükséges ahhoz, hogy egy operett jól szórakoztassa a közönséget. Van benne romantika, szerelm, izgalmak, cselszövés, humor és kegyelmes ráadás Walter László muzsikája, mely friss, melodikus, fülbeimázó.

Vitéz Jakabffy Dezső rendezése gondos, nagyvonalú, művészi munka, melyben nem hanyagol az eredetiség, az ötlet sem. A szereplőgárda élén Neményi Lili remek alakítása áll. Finom, nünaszokig kidolgozott, ezernyi apró színből, gesztusból felépített bensőséges játéka, gyönyörűen csengő, szárnyadó hangja, varázsos szépségével ezúttal is tapsviharral ragadtatta a nézőket. Igazi forró sikere volt. Márkus Lajos férfias, elegáns játéka, szuggesztív művészet, D. Kovács József melegen zengő hangja erőteljes egyéni eszközökkel formált orosz hencsege, Földessy Lilla robbanó temperamentuma, kedves humora, pompás táncai, Szokoly Gyula izos humorral bearanyozott katonakapitány figurája, Zách Jánosnak, ennek a nagy-szerű fiatal művészek minden szerepben érvényre jutó tehetsége, Lendvay Lajos jól színpadra vitt figurája, Harasztosy Irén megvesztegetőn bájos nádor lánya, Sándor István ügyes játékteljesítése, Kovács István ügyes karakterisztikus alakítása, Zádory István togoz Imre kitűnő játéka voltak az előadás főerősségei. Fest Vidor karnagy főenyves művészettel dirigálta a zenekart. Az előadásnak nagy sikere volt, a közönség melegen tapsolta a szereplőket, élén Neményi Liliéi.

A SZINHÁZI IRODA JELENTI:

Szombaton este Neményi Lili vendégjátékával **Valahol Lengyelországban** operett. Szombat délután fülléres helyárrakkal **Boronkay-lányok.** Vasárnap délután és este Neményi Lili fel-leptével **Valahol Lengyelországban.** Hétfőn este fülléres propagandaelőadás: **Boldoggá teszlek.** Vasárnap-vigjáték.

SZINHÁZI KISTÜKÖR

JATZKÓ CIA, aki most a kolozsvári Nemzeti Színház tagja, vőlegényével **Kozma Bandival** együtt Debrecenbe érkezett tegnap. Nővérének, vitéz Hadházy Dezsőnének vendége. A népszerű Cia elmondotta munkatársunknak, hogy legutóbb az ERZSÉBET-ben lépett fel s nagy sikere volt. Most sorozatos speredelőadások lesznek a kolozsvári színházban és a következő hetekben sokat játszik. Nyáron lesz az esküvőjük mint annakidején az eljegyzésüket. — Debrecenben tartják meg a jövő idényre már vőlegénye, Kozma Bandi is a kolozsvári színházhoz szerződött. „Al-lami színház tagjai leszünk és végleg letelepszünk Kolozsvárról — mondotta Jatzkó Cia.

PATAKY KÁLMÁN lesz a Jakabffy-társulat legközelebbi vendége a „HÁ-ROM A KISLÁNY” operettben. A jövő-hét műsorán egyébként a „2000 PEN-GŐS FERFI”, „IV. HENRIK” előadása és a „CSAVARGÓ HERCEG” operett bemutatója szerepel.

NAGYVÁRADRÓL Kozma Bandi kívül másik kedves színházi vendég is érkezett Debrecenbe, Tanay Emil, aki Horváth Árpád debreceni igazgatósága idején volt a Csokonai Színház bon-vívánja, jelenleg a nagyváradi színház tagja. Tanay Emil, Jatzkó Ciával és Kozmával együtt megnézte a „Valahol Lengyelországban” bemutatóját is.

— Csak katonai érdemekért ad-nak Olaszországban a háború ideje alatt kitüntetések. A Duce ren-delettel szüntette meg az összes érdemrendek adományozását.

Közérdekű 'evél

Beees lapjuk folyó évi április 17-i számában „A közönség szava” címmel „Külsőségi lakos” aláírással valaki felhívja a figyelmet arra, hogy a Fél-egyházi Tamás-utcaánál, stb. helyeken még mindig megműveletlen területek vannak. Az igazság kedvéért kell, hogy adjam a felvilágosítást, hogy a polgár-mester úr, mielőtt még bárki is erre felhívta volna figyelmét, személyesen eszközölt helyszíni szemle után március 31-én kelt 15.486—1942. II. számú határozatával intézkedett a területek megfelelő felhasználásáról s a parla-gon-heyerő területek javarészt a le-venteparancsnokság, másrészt az is-kolák és ifjúsági egyesületek számára kúttatta. Tiszán tehnikai akadályok miatt nem történt meg meg a földék bevetése, de ez nem is késett a mos-tani hideg időjárás mellett. Néhány napon belül azonban ezek a földék használathoz vétettek. Természetes do-log, hogy a felhasználásnál figyelem-mel kell lenni arra, hogy katonai gya-korló terek és más szükséges célra szánt helyek ezután is szabadon ma-radjanak. Így a fenti cikkben említett Barany-utcai terület is. **Mezey Béla** felkérésző.

— Az államépítészti hivatalnál új munkacérol állások kerülnek be-töltésre. Az igazolványosoknak, valamint a hadirokkantoknak, vi-tézeknek és tűzharcosoknak el-sőbbségi igényük van. Részletes feltételek a hivatalos lap április havi 82. számában jelentek meg.

— **Tetőtűz a Zádor uccán.** Péntekre virradó éjjel 25. számú, Acsádi Lajos tu-lajdonát képező házánál. A kéményből kipattanó szikra meggyújtotta a szal-ma és zsupttetőt, mely percek alatt lángborult. A tüzoltók Török István főfelügyelő vezetésével kivonultak és egyórai munkával lokalizálták a tüzet, mely eredményes munkájuk követke-zésében nem terjedt át a tetőről az alsóbb részekre. A kár 500 pengő.

— **Készül a különleges „Székely vonat.”** Az új vonat különleges kényelemmel épül, amire a nagy sebességgel való haladás miatt is szükség van. Az új vonat típus 10—12 óra alatt teszi meg az utat a fővárostól a Székelyföldre. Az Árpád sinautóbuszhoz hasonló „Székely vonat” építése előrelát-hatólag 6—8 hónapig tart.

— **Az irászakértői vélemény egyedül nem elegendő a bűnösség megállapítására.** mondotta a ki: szombaton délelőtt a debreceni tör-vényszék büntető tanácsa Szabó Kálmánné zsákai asszony bűn-ügyében, akit okirathamítás miatt jelentettek fel egy házvétel-lel kapcsolatban. Az asszony ta-gadta, hogy az ő aláírása lenne a szerződésen, az irászakértő azt mondotta, hogy a vádiolt kezétől származik az aláírás. Tekintettel arra, hogy a tárgyaláson nem me-rült fel semmiféle meggyújtató bizonyíték az irászakértő véle-ményén kívül az asszony bűnössége mellett, a bíróság arra az állás-pontra helyezkedett, hogy az irás-zakértői tudomány ma még nem áll olyan magas fokon, hogy an-nak alapján bűnösséget megállá-pítani lehetne és így felmentő íté-letet hozott.

— **Hirdetmény.** Értesitem a város érdekelte lakosságát hogy a m. kir. hon-védelmi miniszter úr a hivatásos és hi-vatásos állományból származó nyug-állományú és szkv. tiszték (hasonló-állásúak) gyermekeinek, különösen ér-deemes és arra rászorult hivatásos és hivatásos állományból származó nyug-állományú tiszthelyettesek gyermekei-nek és végül a honvédség kötelekében alkalmazott rangosfályba seroit (ki-nevezett) polgári személyzet és ilyen alkalmazásból nyugállományba helye-zett személyzet gyermekeinek a m. kir. „Hunyadi Mátyás” közepi honvéd kö-zéiskolai nevelő intézetebe való felvé-telére az 1942—43. tanévre pályázatot hirdetett. A pályázati hirdetmény a Bu-dapesti Közlöny folyó évi február hó 24-iki 44. számában jelent meg. Pol-gármester.

GYÁSZROVAT

Ambrus Venczel nyug. pénzügyőri biztos halála. Mély fájdalommal jelent-jük, hogy Ambrus Venczel ny. m. kir. pénzügyőri biztos, életének 69-ik évében folyó hó 15-én elhunyt. Szeretett halot-tunkat ma, szombaton délután félnégy órakor fogjuk a Köztemető 2. B. ravat-alozó terméből a református egyház szertartása szerint nyugalomra helyezni **A gyászoló család.**

Busi Bálint földbirtokos, 78 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető dísz-ravatalozójából, református szertartás-sal. Lakás: Baróthy György uca 28. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Ozv. Szilágyi Mihályné Hajdú Zsu-zsanna, életének 86 évében elhunyt. Te-metése vasárnap délután öt órakor lesz, Köztemető 3. teremből, református gyászszertartással. Fehértői és Takács vállalata végzi.

— **Hetvanhat kommunistát harc-ban löttek le, huszonkettőt kivé-geztek Szerbiában.** Belgrádi jelen-tés szerint a kormány rendőrosz-tagai sikeresen folytatják harcái-ka a kommunisták ellen. Leg-utóbb Krusevác közelében harc-ban lelőttek 76 kommunistát és el-fogtak 22 embert, akiket rögtön-bíraskodás alapján kivégeztek.

SPORT

Fejborulással fenyegeti a nemzeti bajnokságot az utazási kedvezmény megvonása

Gidófalvy Pál, az MLSZ elnöke kedre értekezletet hívott össze, melyen az NB-ért küzdő 140 egyesület képviselői döntenek arról, hogy folytat-ják-e az országos bajnoki küzdelmeket, a vasúti kedvezmény megvonása elle-nére. Ugyanis pénteken estig 10 NB egyesület jelentette be az MLSZ elnök-ségének, hogy az utazási kedvezmény hiányában nem tud a vasárnapra ki-sorolt bajnoki mérkőzés színhelyére utaz-ni. Az MLSZ minden egyes esetben igazoltnak veszi az egyesületnek ilyen okból történő elmaradását. A nemzeti bajnokságot teljes felborulással fenye-geti az utazási kedvezmény megvonása

Az idény legszebb küzdelméi igéri a DVSC-Marosvásárhelyi SE mérkőzés

A vasárnap délután fél 5 órai kez-dettel lejátszásra kerülő DVSC—Ma-rosvásárhelyi SE mérkőzés az idény leg-szebb küzdelmének ígérkezik. A maros-vásárhelyi játékosok hatalmas lelkesé-déssel indulnak a küzdelemben, hiszen ve-reségük azt jelentené, hogy végleg le-szakadnak az élecsoporttól. A DVSC-nél pedig egyetlen veszített pont is bajnoki reményeinek teljes megsemmisülésével egyenlő, hiszen a Nagyánnya ellen könnyelműen leadott két pontot azóta sem tudta behozni, mert a Törökvs fel-készülten minden ellenfelét biztosan, nagy gólaránnyal győzi le.

A DVSC Keskeny — Kristóf, B. Nagy — Zilahy, Mester, Orosz — Sza-bó, Berecz, Szilágyi, Serrőző, Sidlik összeállításban játszik. Ha Szilágyi még sem játszhatna, úgy Sárkány már is helyet kap a csapatban és Kristóf a tá-madosorba kerül. A mérkőzést Székely A. játékező vezető. Előzőleg fél 3 órai kezdettel Karsai vezetésével a DVSC II. játszik a Bihari Turullal

Pocsai itt, Pocsai ott. — **Pocsai min-denütt.** A Boesky, majd a MOVE Sza-boles nagytehetségű középfedezete, hír szerint a Rusj csapatába kérte igazolá-sát, ahol most már Nagy Sándorral együtt, aki egyébként vasárnap közép-csartárt fog játszani Csancsinov mellett, két debreceni játékos fogja rugni a bőrt. — Ha a hír valóra válik. Mert a mástélhónapos tavaszi idény óta Pocsai

felől már annyiféle igazolási verző ke-ringett, hogy most már csakugyan ne-hezen ismerjük ki magunkat. Kezdet-ben volt, hogy a DVSC-be lép, aztán fel-röppent, hogy a D Hústost erősíti, majd megnyugodtunk abban, hogy feltámadt egykori csapatában, a D Villanygyár-ban játszik. Most pedig jön ez a hír a Rusj-ba lépéséről. Pocsai itt, Pocsai ott, Pocsai mindenütt.

Berecz megelőzte a DVSC góllövői között Sidliket, a D Magyarorságnak lött három góljával. Most Berecz 15, Sidlik pedig 14 gólos. Az NB I. góllövői között Koillath beerte Fintát s mindketten 19 góllal vezetnek, a 18 gólos Toldi és 17 gólos Bonyhádi és Zsengeller előtt.

A WMFC visszavonta fellebbezését a kétszer megnyert Szeged mérkőzés ügyében s így a 4:0-as eredmény emel-kedett jogerőre. A Szeged pedig bete-rjesztette a fellebbeviteli bizottság elé a WMFC szegedi szállodai számlája má-solatát, mint Kiss M Ernő ellen terhelő bizonyítékot. A bizottság kivizsgálja, hogy a játékezőt valóban elfogadta e a WMFC-tól a szállodai költség kifize-tését, illetve visszafizette-e a WMFC-nek a számla rásó részét.

Daraj Szumegával mérkőzik ma este az ökölvívóbajnokság utolsó fordulójá-ban.

Tárgyalást kezdtek a debreceni ke-reskedelmi—nagyváradi kereskedelmi Szent László Kupa mérkőzésnek vasár-napról-hétköznapra előrehozására. A nagyváradiak azonban ragaszkodnak a vasárnapi játékhöz, így a debreceni ke-reskedelmi Szilágyi nélkül megy a küz-delemben, miután a kitűnő középcsatárt átengedte a DVSC-nek

A Villanygyár ifj. játékosai vasár-nap félkilenc órára a DTE pályán, baj-noki mérkőzésre jelenjenek meg.

Az Egyetértés FC vasárnap délelőtt 11 órakor a DVSC ifjúsági ellen játszik a DTE pályán. A játékosok pontosan jelenjenek meg.

Az Egyetértés FC vasárnap délelőtt 11 órakor a DVSC ifj. ellen játszik a DTE pályán. A játékosok pontosan je-lenjenek meg.

A Villanygyár csapatával játszott be-mutató mérkőzést a most megala-kulóban levő DVASE. A Villanygyár játékosok szép példáját adták sport-szerűségüknek, amikor a mérkőzésen iskolajáték közben irányították, oktat-ták a kezdő játékosokat.

Végleges Szilágyi játéka. A keres-keedelmi iskola megengedte, hogy a ki-tűnő középcsatár résztvegyen egyesü-lete mérkőzésén, mivel városi érdekek tekintik, hogy a DVSC bejusson az NB I-be. A kereskedelmi iskola igazgató-jának nemes sportszeretete minden el-ismerést megérdemel.

Keleti kerületi női csapatbajnokság. A Magyar Országos Torna Szövetség keleti kerülete ma este 6 órai kezdettel rendezi az 1942 évi kerületi női szenior csapatbajnoki versenyt. A csapatbaj-nokságban a Debreceni Torna Egyesü-let I. oszt. csapata indul. A DTE csapa-ta a versenyben előirt szabad és karika-gyakorlatot, előirt felemáskorlát, lebegő gerenda, továbbá szabadon választott műszabad lövbárási gyakorlatot mutat be Kár, hogy a Debreceni Egyetemi Atletikai Club nem indít csapatot az idei kerületi női csapatbajnokságban és így a DTE csapata egyedül vesz részt a versenyben. Az ellenfél nélkül induló DTE hölgytornászok felkészültsége és tudása azonban minden bizonnyal kár-pótolni fogja a közönséget és egész sportot fog nyújtani. Különösen műsza-badgyakorlatban fognak a DTE hölgy-tornászai remekelni, mert ebben a ve-rsenyszámban országos viszonylatban is első helyen állanak. A keleti kerület ezúton hívja meg Debrecen tornasport iránt érdeklődő közönségét, a Piarista gimnázium tornacsarnokában, ma este 6 órakor megrendezésre kerülő kerületi női csapatbajnokságra.

Bánatos szívvel, lesújtva, tudatom, hogy imádozt, drága jó Felségem

Grósz Nagy Ferencné, szül. Müller Ilona

életének 65-ik' legboldogabb házasságának 44-ik évében hosszas szen-vedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Kihűlt temetését vasárnap, április 19-én, d. e. 11 órakor kísérvük utolsó útjára az izr. temető halottas házából.

Debrecen, 1942 április 17.

Özv. dr. MÜLLER IGNÁCNE

édesanyja,

GRÓSZ NAGY FERENC

férje.

A rokonok nevében is.

ALDÁS ÉS BÉKE PORAIRA! — SOHASEM FELEJTÜNK

Debrecen mezőgazdasági helyzete

Háromhetes késsel indultak meg a tavaszi szántóföldi munkálatok

Molnár József gazdasági felügyelő jelentést tett a városi közigazgatási bizottságban a múlt havi mezőgazdasági helyzetről. Eszerint a nagytömegű téli hó elolvadása általában kedvezően ment végbe, a mélyebb fekvésű s az elmúlt években is kárt szenvedett területek legnagyobb részét azonban ismét bevizek borították.

A gazdasági munkálatok közül március hónap első felében csak a helyi munkálatok, a vetőmag előkészítése, gyümölcsfák hernyózása, azonkívül a trágyajáratás volt végezhető, a szántásvetési munkálatok a tavaszi talajmunkák csak március 20-ika körül voltak megkezdhetők, de csak a magasabbban fekvő szárazabb talajokon. A szántóföldi munkálatok legalább háromhetes

késsel indultak meg, a kedvezőtlen időjárás következtében, ami előreláthatólag munkatorlódást fog eredményezni. Az őszi vetések közül a koraiak általában jól, a késlesek gyengébb állapotban teleltek ki, az erőtlen fejlődés megindulása melegebb időjárást kíván.

A konyhakertekben a melegágyak készítése, palántázás és veteményezés folyamatban van. A gyümölcsfákban a nedvkeringés megindult, megállapítható hogy a nyulak helyenként a fiatal gyümölcsösökben, gazdasági fásításokban jelentős károkat okoztak.

Az elmúlt hónapban a legelők és rétek megújulása a hűvös időjárás miatt nem indult meg. Az állatállományok otthon tartása egyre nagyobb gondot okoz a gazdáknak.

Kereskedő-tiltakozás a „Trikolor” szövetkezet működése ellen

A keresztény kereskedelem önállóságát feltű a Debreceni Kereskedő Társulat

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelentése szerint a kereskedelemben áruellátásának zavartalan biztosítása érdekében megalakult a „Trikolor” szövetkezet.

Ezzel kapcsolatban a keresztény irányítás alatt álló Debreceni Kereskedő Társulat, amely mint Nemes Kalmár Társulat 1695-ben alakult, mozgalmat indított a szövetkezet ellen és felterjesztést is intézett a kereskedelemügyi miniszterhez. A felterjesztésben a Debreceni Kereskedő Társulat főbbek között utal arra, hogy a detailkereskedő, elszakítottán nagykereskedőtől, kényre-kedvre lenne kiszolgáltatva annak a szövetkezeti áruellátási központnak, amely hiába igéri, hogy azonos feltételekkel látná el a közeljövőben saját fiókjait és a hozzá bekapcsolt detailkereskedőket, a tényleges eredmény mégis az volna, hogy a szövetkezeti hálózatba így bekapcsolt önálló egységeik fokozottan elvesztenék üzleti gesztioik önállóságát és másodrangú szövetkezeti fiókokká, vagy szövetkezeti bizományosokká degradáltak.

Utal a felterjesztés arra is, hogy most, amikor minél szélesebb körben kívánják bevonnani a magyar középosztály fiait a kereskedelmi foglalkozás körébe, ennek a középosztálynak nem minél több hivatalnokra, hanem minél több önálló gondolkodású, üzleti szellemű, a nemzeti célok szem előtt tartásával jogos gyarapodását szolgáló kívánó igazi kereskedőkre van szüksége. Az áruellátás hiányát az nem segít, ha a megcsappant árumennyiséget egy kézbe adjuk. Könnyen előfordulhat, hogy egyes helyeken feleslegesen két- és háromszoros árakat emeljenek, míg más helyeken s a mai áruellátás is csökkenni fog és ezáltal mesterséges vácuum támad.

Az áruellátás javítása terén az eredmény tehát a nullával volna egyenlő, a kereskedők megélhetése szempontjából ellentben olyan rizikóval kellene számolni, amelynek koefficiensét ma még kalkulálni sem lehet. A felterjesztés végül hangsúlyozta, hogy a kereskedelem érdekei nem teszik kívánatomossá a „Trikolor” tervbevetett működését. Normális áruellátási időben egy újabb konkurrenciális szerv beállítása nem okoz gondot a kereskedőknek, ha az importlehetőségek, termelési lehetőségek nincsenek korlátozva, de annál több zavart okoz a mai áruellátási viszonyok között.

len időjárás viszonyok következtében nem tudta az elmúlt évben a téli táplálkozáshoz szükséges mézmenyiséget összegyűjteni.

A méhészt a méhetető cukor vásárlására az engedélyt legkésőbb 1942. évi április hó 30-ig írásban vagy szóbelileg a közlelmezési ügyosztálynál igényelheti, ha méhetét jelenleg Debrecen sz. kir. város területén tartja.

Az igényléseket a közlelmezési ügyosztály felülvizsgálja s amennyiben kérelmező igényjogosultságát a m. kir. méhészeti felügyelőséggel (Debrecen, Nyúl-utca 31) igazolta, az esetben azonnal, de legkésőbb 1942. május hó 15-ig folyamodó méhészt részére „Ipari cukorvásárlási engedély”-t szolgáltat ki, amennyiben azonban a méhészt igénylését nem találja indokoltnak, erről legkésőbb 1942. évi május hó 15-éig őt értesíti. A rendelet alapján kiadott „Ipari cukorvásárlási engedély”-t, vagy az annak alapján megvásárolt cukrot rendeltetési céljától eltérően felhasználni, más személynek átadni, kölcsönadni, eladni, vagy egyébként forgalomba hozni, avagy átvenni tilos. A méhetető cukor vásárlására jogosító „Ipari cukorvásárlási engedély” alapján a cukor csak 1942. június hó 30-ig szerezhető be. A rendelet megszegése kártérítést képez és a 2520—1940. M. E. számú rendelet szerint büntetendő.

Polgármester,

Mezőgazdasági gépszövetkezetek

A mezőgazdasági gépek iránt megnyilvánuló nagyobb kereslet kielégítésének útjában állnak azok a háborús korlátozások, amelyek magától értetődően megakadályozzák, hogy a gépgyártás teljesen a magánigények szolgálatában állhasson. A gazdáknak tehát ideiglenesen úgy kell magukon segíteniük, hogy egymást segítik a gazdasági gépekkel. A gépkölcsönzésnek leggyorsabb formája a szövetkezeti alapon való szervezkedés. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint az ország egyes vidékein már működnek is ilyen gépkölcsönző szövetkezetek, amelyeket maguk a gazdák létesítettek. A kormány szívesen látná, ha az akció szélesebb körben is elterjedne, ami által a gépellátás a gazdasági gépgyártás felhozási lehetősége nélkül is kielégíthető lenne.

A vidéki bankok megkezdik a zöldhitelek folyósítását

Budapestről jelenti a Magyar Vidéki Sajtótudósító, hogy a zöldhitelekre vonatkozó Pénzügyügyi Központ a tavalyihoz hasonlóan megállapította a vidéki pénzügyintézetek számára az e célból nyújtandó hiteleket, de úgy, hogy a tavalyinál nagyobb hitelekereket engedélyeznek. A PK hiteleit a vidéki pénzügyintézeteknek — mint az elmúlt évben — most is hat hónap alatt kell visszafizetniük, de e hiteleket szükség szerint a PK esetenként meggyedvre meghosszabbítja. A PK hitelkeretei már a legközelebbi napokban folyósításra is kerülnek, úgyhogy ezek birtokában a vidéki pénzügyintézetek az egész vonalon megkezdhetik a gazdák számára a termelőlelőleket nyújtását.

Mi újság a budapesti élmiszer nagyvásártelepen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint április 10-től 16-ig az élő és vágott baromfi, valamint a tojáspiacon változatlanul a legmagasabb hivatalos árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán a fojtott burgonya legmagasabb nagykereskedelmi ára a közlelmezési miniszterium rendelete alapján jelenleg a következő: fojtott vörös 24.35 P, fojtott fehér 23.30 P q-ként. A többi árucékek közül a kevert zöldség ára 5, a kádarabé és sárgarópa ára 10, a fejeskáposztáé 20, a hagyma zöldjével ára 12, a melegágyi fejessalátáé ára 25, a kelkáposzta ára pedig 30 fillérrel emelkedett. A túszított paraj 20, a melegágyi sóska 280 fillérrel csökkent, a kék sóska pedig 30 fillérrel emelkedett. E héten újdonságként megjelent a szabadföldi sóska 1—1.50, az uborka 8—10, a spárga pedig 4.20—10 pengős kezdő áron. A gyümölcspiacon a nemesfajtájú alma ára 20 fillérrel emelkedett, viszont a narancs ára 30 fillérrel csökkent kilónként.

DEBRECZEN

Allatforgalom márciusban. Debrecenből a múlt hónapban vasúton elszállítottak 149 lovat, 96 két éven feletti és 84 két éven aluli szarvasmarhát, 4 borjút, 385 hizott, 26 sovány sertést, 73 süldőt, 7 malacot. Gépkocsin nem történt kiszállítás. A közvágóhidrói 40 marha húsát szállították külföldre. Az állatforgalom márciusban az előző havi forgalomhoz képest szarvasmarhákban csökkent, lovakban késsé, sertésekben erősen emelkedett a forgalom. — A Belső-Obah majorban egy bikán veszettség gyanúja merült fel, de az állat agyvelőjének tüzeteselb vizsgálata az Aujezsky-féle betegség jelenlétét állapította meg.

A Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete, a textilipar vezető érdekképviselete az idén korábban tartja közgyűlését, mint más években. Mint a Magyar Vidéki Sajtótudósító értesül, a közgyűlés időpontját május 22-re tűzték ki.

A Magyar Általános Közszékhely Rt. igazgatósága megállapította az 1941-iki üzletév mérlegét és elhatározta, hogy a közgyűlésen indítványozni fogja, hogy a tartások és alapok megfelelő döntése után részvényként, úgy mint tavaly, 17 pengő osztalék kerüljön kifizetésre.

Szerkesztői üzenetek

T. L.-né. Bellegelő. Sorait nem közzétehetjük, mert sajtóper lenne belőle. Ellenben okulásul az érintett körökhöz juttatjuk.

HIRDETÉMÉNY. A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a Debreceni Helyi Vasút Rt. igazgatóságának kérelmére a villamos vasút Nagytémpalom-téri pályaszakasz tervezett átépítésének közigazgatási bejárását elrendelte. Az eljárás megkezdésének idejéről 1942. évi április hó 29. napjának délelőtt 9 óráját állapította meg, az eljárásban résztvevők találkozási helyeül pedig a polgármesteri hivatalt jelölte meg. A közigazgatási bejárásnak célja és feladata, hogy a szóban levő pályaszakasz tervezett átépítésében érdekelteknek, tehát az érdekelteket magánosoknak is alkalom adassék jogos érdekeik érvényesítésére. Ennélfogva tehát a közigazgatási bejárásra az összes érdekelteket ezennel azzal hívom meg, hogy a bejárásról annál is inkább jelenjenek meg, mert ellenkező esetben a határozathozatal további meghallgatásuk nélkül fog történni. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	Önálló keresettel bíró, vagy nyugdíjas házastemőpár jelentkezhet pincészház lakásra. — Nagyerdőház közel. — Cím kiadóban. 575	Komoly, perfekt, többévi irodalmi gyakorlattal rendelkező tisztviselőnőt keres nagy intézet. „Teljes ellátás és 100 pengő” jellegű sajtókezelő írt ajánlatokat a kiadói hivatal továbbít. 1243
Kétfilléres váltópénz tekercsekben lapunk pénztárában bármilyen mennyiségben kapható. 333 vv.	Egy jó erős kézimunkás szabósegédet felvezetek. Forgács, Varga-utca 31. 581	Irodistát, irodistanót állandóra felvesz műszaki üzlet. „Kimerítő ajánlat” jellegű kiadói hivatalba. 1239
ALKALMAZÁST nyert férfi	Poltturozó fényező felvezünk. Gebauer kőporsógyár, Hid-u. 10. 579	Manikűrben is perfekt hölgyfodrász segédnőt azonnalra felvesz. — Róth, Hatvan-u. 576
Fodrásztanulófiút vagy lányt felvezetek. Forgács, Arany János-u. 2. 1186	Műszerész tanuló jó családból felvesz Kőrösi, Hunyadi-utca 2. 1240	ALKALMAZÁST keres nő
Kifutó kerékpárral, ki már sütdőben volt, felvételük. Tóth sütdő, Sámsoni-út 48. 1174	Asztalostanuló fizetéssel felvezetek. Wangor Antal asztalos, Kossuth 7. 584	Elsőrendű varró házhoz megy, otthon is vállalkozhat. József kir. 7. Ötödik ajtó. 571
Kifutó, ügyes, meghítható, 18 évesig jelentkezzen Mayer mérnök-nél, Batthyány-utca 5.	Jómunkás fiatal fodrászsegéd felvételük. — oludnyák, Tóth Árpád-utca 26. 1218	Német kisasszony ajánlkozni úriházhhoz. Szent Anna-u. 36. f. 5. 1138
Kifutófiú és bejáró kislány felvételük pékségbe. Csapókerék, Kőrösi 49. 1262	ALKALMAZÁST nyert nő	HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
Fiatall fodrászsegéd — azonnali felvételük. Fejnyósné, Bádógos-u. 1. 1261	Kézimunkásnőt egyenruhákba gomblyukvarráshoz és kézimunkában jártas nőt felvesz állandó munkára Vigkedvő Mihály-u. 64. szalibóság. 1196	Bejáróleány azonnalra felvételük. Dr Révész. Piac 77. 577
Vendéglóstanuló jó házból való fiút felvesz Gambirinus étterem. 1246		

Méhetetés céljára cukor kiutalása

A m. kir. pénzügyminiszter 99.143—1942. számú rendeletével az elmúlt év kedvezőtlen időjárás viszonyai következtében téli élelem nélkül maradt méhállomány megsegítése céljából az 1942. év tavaszi idényére méhesaládonként engedélyezett 2 kg. (denaturálatlan) tiszta cukron felül méhesaládonként engedélyezte. Az így engedélyezett méhetető cukrot „Méhetető cukor” jelöléssel ellátott „Ipari cukorvásárlási engedély” alapján lehet beszerezni s annak igénybevitelére csak az a méhészt jogosult, akinek méhállománya önhibáján kívül kizárólag a kedvezőt-

Kis úri család keres május elsőjére mindenféle bútort, csakis gyermek- és kertszerező jelentkezzen, ki megbízhatóságát jó bizonyítványokkal igazolja. Jelentkezés vasárnap délután 3 és 5 óra között Domokos Lajos-utca 6. szám alatt. 1141

Mindenféle bútort felvétetik. Szent Anna 8. 573

Bejáró mindenest, aki főzni is tud, felveszek. Jelentkezni Piac 77. Házmesteraél. 1254

AJÁNLAT

Csipek-függönyök, valódi klópló anyagok 150-300 szélesben, csipekanyagok. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 616 4. 29

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönök, javítások írtállással. Hívásra jövök. Csapó 101 286 4. 23

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesnél Kálmán-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Szappannak való zsírt szappanra becsere Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 544 5. 15

Ciánóztasson, vizsgálpasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó, 86 11. 15

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsíralak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fűrdő-utca 2. 1219 vv.

Ciánóztasson Csala ciánózó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelőséggel, Rákóczi utca 9. Telefon: 14-27. 437 6. 29

Cipőt, szandalettet, mozaik bőrtáppal könyvre, Ökrös cipőraktárból, Sas utca 1. 429 4. 29.

Legolcsóbban fest, tisztít, Welsz, Arany János utca 29. sz. 1941 vv

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 929 7. 12.

Tartós ondoláló gépet vegyen heű 7 pengős részletre Polgártól, — Gombbrinus passage. 979

Függő. Elveti a ruhagondját. Ha vesz egy pár függőt! Szépet és gyökereket. Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Fonásra alkalmatlan angolászorból kalapot készíti. Bérkártyát vállalkoz. Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Nagyothallás és fülfűzés praktikus gyógyításáról prospektust küld Némethi Mór, Nagyvárad, Beresényi Miklós 7. 138+

Orajavítás, ócska órák veszek, eladok, Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron vesz Polák Endre ékszerész Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőképző gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem. Leadai. 1641 vv.

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajtalmák egész nap olesón kapható kicsinyben, nagyban. Széchenyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett és almaekvív kapható Hatvan-u. 41. 597 5. 11

TELJES ELLÁTÁS

Egy óráig pár eseléd teljes gondviselését elvállalom, esetleg egy magánost is. Cím: özy. Serecs Mihályné, Agárdi-u. 20. 1217

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1019 5. 15

PÉNZ

Jól jövedelmező vállalkozáshoz 10-20 ezer pengő befektetést keresek. Cím a kiadóban. 1255

Vendéglátó üzem ezer pengő kölcsönt keres, havi ötven pengő haszonrészesedésre. „Négy hónapra” jellegére. 1236

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Saiaomon bútorgyártásban, Hunyadi 2. 1106 5. 4

Minek a fényes kirakat, mikor olesóbban vásárolhat udvari bútorgyártásban. Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párnázott szék, háló, henteser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Elsőrendű kivitelű modern ruhaszekrények eladók. Komlóssy-út 8. 1235

Eladó egyszemélyes festett háló, ágynemű, fehéreművek, edények, sparnhell, falióra, szőnyeg, képek. Piac 46. Udvarban. 1253

Eladó ebédlő, konyhabútor, asztalok, székek, vaságy, hintaszék, virágvázák. Erzsébet 10. 1252

Eladó csővaságy, szekrény, használt löszormabrac, stb. Cím: Sámsoni-út 3. 1176

Eladó komplett hálóbútor, fotell, álló íróasztal. Zapolva-u. 4. 1115

Sütét díoszínre fényezett rekamié eladó. Hatvan-u. 42. 582

TÜZELŐ ANYAGOK

Retorta faszén kímérve és csomagolva kapható. Kovács faterlep, Szent Anna 36. Telefon 19-21. Hatvan 2. 1066

SZALACSY RACZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —
(11.)

— Jó, jó, kend tudja a dolgát, — dünnyögte Mihály.

— Vagy már nem emlékszel, amikor hat esztendővel ezelőtt az egyik gyönyörű bikabonyutoknak, két esztendő szép jószág volt, eltört a lába. Fellökte a másik. Eppen vasárnap délután a templomba akartam menni, amikor értem küldött apátok, hogy csináljak valamit a borjú lábával vagy levágatja. En azt mondtam: nemzetes uram, semmit. Majd rendbehozom én. Ilyen formán tört el, mint a Jánosé. Osszeraktam, estére megittuk az áldomást és a mult esztendőben adták el a bikát, a vasadi mészáros vette meg, magam is vásároltam belőle egy font húst, de biz! a kemény volt... Így biz!, a fiam, az pedig oktalán állat volt, nem bírt ügyelni magára, mégis meggyógyult!

— Nana, az igaz, de az oktalán állatnak könynyebben forrad a sebe, csontja. Látja, kend, a fiam tegnapelőtt baltával vágta le a Tisza kutya farkát, mert azt mondja a gyerek, hogy most az a divat, mára már semmi baja nincs a kutyának. En pedig ha megvágom egy cseppet a kezem, két hét múlva, ha meggyógyul... vette át most már Mihály a szót.

Most, hogy a mestergerendát nézte Tamasi János, mindez eszébe jutott, mindenre úgy gondolt vissza, mintha csak pár órával és nem hat héttel ezelőtt történt dolgokat hallott volna.

Isten tudja, mennyi idő telhetet el, a lámpát is régen meggyújtották, amikor Farkas Gyuri nagy hangon azt mondta, miközben két szikkadt tenyerét összeverte:

— No, János, fiam egy pár hét múlva akar táncolhatsz!

— Ne mondja már, kend; egy pár hét, aztán meggyógyul? — kérdezte Mihály, mert Jánosnak se szava, se kedve nem volt a tréfára.

— Bizony, fiam, ha nem is táncol, de mankóval elbiceg már a kis kertbe, rezedát szagolni!... — Mégis csak nagy tudománya van kendnek, hallja-e!

— Nem mondom, hogy nincs, de az Isten adta. Tudod, ecesm, az én jobb kezem mutató, meg hüvelykujjába olyan csodálatos erő van, hogy sokszor magam megborzadok tőle. Ha én egyszer ráteszem valakire ezt a két ujjamat, nyomban megmondom, hogy megmarad, vagy nem!

— Nagy áldás! — véleményezte Mihály, míg János tikkadt ajakkal mondta:

— Szomjas vagyok!...

— Ez már jó jel — szólott nagy hangon Farkas Gyuri, a gyógyulás legbiztosabb jele, amikor a beteg italt, ételt kér. Ígyál egy kis jó bort, az megnyugtát, elaltat, reggelre elfelejded, hogy mit tett veled Farkas Gyuri.

Mihály sietett ki, hogy bort hozzon fel a kerti pincéből, míg Gyuri most már újra tényle a pipáját és leült, hiszen ha valamire, akkor erre a nagy munkára csak lehet áldomást inni.

Tamasi János akkor is a mestergerendát nézte a sápadt fényben és nem merte megkérdezni, hogy mi van az asszonnyal, akinek sirása fel-felcsuklott, hogy néhány percre hangos zokogással rázza meg az egész házat.

— Majd elmulik, így szokott az ilyenkor. Adjatok neki egy kevés paráztra öntött vizet, az íjedést jól tesz, — adta a tanácsot Farkas Gyuri, melyet a körülötte settenkedő eseléd leány nyomban teljesített. A beteg ivott pár kortyot, aztán undorral kiköpte a szenes vizet.

— Már az íze elég, hogy javuljon, — mondta Gyuri — kerítsetek egy kevés kelevényport, abból is adhattok, mert ne felejtsetek el, hogy az Isten fában, fűben rakta el az ó patikáját...

Mihály mázas cserép csuporban bort hozott, a leány áttöltötte a kancsóba és úgy adták a nagy beteg Jánosnak. A szomjas ember mohóságával ivott a beteg, hogy végül is Mihály megelégette, sokalta az ivást:

— Hagyjad csak, hadd igyék; az, ami jól esik, soha se árt meg, — mondta fölényesen Farkas Gyuri és nem kínáltatta magát, hanem jót húzott a mázas csuporból.

— Olyan ez, mint az anyatej! Dél óta egy falat nem volt a számban, de ez vérré válik bennem. Ígyál, János fiam, amikor csak kívánod...

— Mi van a feleségemmel? — kérdezte a beteg és próbált átnézni, de meg se bírt mozdulni.

— Majd jobban lesz — legyintett Farkas Gyuri.

— El kellene küldeni a doktorért!

— Ugyan, mit hozod a doktort minden szívre, szóra! A harmadik faluból éjnek éjszakáján. El se jönne az ilyenkor, különben pedig reggelre semmi baja se lesz az asszonyodnak...

— Állapotos, ilyenkor nem lehet tétovázni — nyögte a beteg.

— Akkor meg itt van Kerezsi Mária.

— Mihály, küldd el a leányt Máriaért! — nyögte búsan János, de ekkor már rohant is Eszti és szidta önmagát, hogy eddig nem jutott se neki, se a rokon asszonyoknak eszébe, hogy a bábáért kellen menni.

(Flyt. köv.)

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Méray 350 kc. üzemképes, prima gumikkal, alkalmi áron eladó. — Arpa-u. 10. Katz-telep. 1259

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern. Nagytanulmány közelében lévő lakásomat elcserelelem 3 vagy 4 szobás kerli lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

Központon fekvő, négyosztós modern lakásomat elcserelelem hasonló lakással a Nagyerdő közelében. — Cím a kiadóban. 570

LAKÁST KERES

Harminc pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

Garzon szoba, hallos, kétszobás lakást azonnalra keresek. Dr. Velledits, sebészeti klinika. 1231

BÚTOROZOTT SZOBA

Garzonlakás Nagyerdőnél, egy szoba, előszoba, fürdőszoba, teakonyha júniusra bútorozva bérbeadó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóban „Épülő garzonlakás” jellegére. 527 vv.

Bútorozott szoba különbejárattal kiadó 1-2 személynek. Eötvös 1. 1263

Különbejárattal bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. — Arany János-u. 2. I. em. 8. 1256

Úrino partnert keres, kivél bútorozott szobát bérelhetnének. Almási. postarestaunte. 1237

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó egy ócska szürke öltöny és egy új állapotban lévő fekete öltöny kis alakra. Meszena-u. 2. Keresztépület. 1854 vv.

45-ös alighasznált nyári sárgacipő eladó. Meszena 2. 1200 vv.

INGÓSÁG VÉTEL

Ócska gramofonlemez kilójáért 1.20-1.40-fizetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

INGÓSÁG ELADÁS

Nagyvirágú dália gumók, literes üvegek, gyermekjátékok eladók. Érdeklődni délután Kossuth 67. 574

Mérlegek, asztalok, tele ajtók, üveges ablakok, ablakrácsok, kisebb-nagyobb deszkák, fagyaldgép, legmodernebb rádió eladó. Szent Anna 2. Kávészó. 1257

Eladó 3 darab magyar perzsaszőnyeg. 80 széles és 15 hosszú. Ajtó-utca 10. Első ajtó. 1224

Mély gyermekkoscsi, sőtélkék, eladó. Jókai-u. 12. Utolsó lakás. 1188

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, alkatrészek nagy választékban. — Szécsi Hatvan 61. 1105 5. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsű köszméte nagy választékban. Garrai 5. 577 4. 21

Szőlővessző, gyökerez, különböző fajú saját telepemről jutányosan. Barna 10. 1159

Olesón vásárolhat gyümölcsfát, szőlővesszőt, fuzaggyűteményt. Piac 666. 1212

Lucernát 150 mázsáig helyszínen átvéve veszek. Ajánlatot Diószegi-út 16 alá bentesszűletbe kérem leadni. 1189

Szőlővessző saját telepemről, elsőrendű gyökerez csomaga és borfajtaik legolcsóbban beszerezhető. Simonffy 59. 1222

ELADÓ HÁZ

Rothermere-u. 5. számú ház eladó. Érdeklődni lehet 3-4 óráig. 566

Simonyi-ut 5/a. számú villa eladó. Érdeklődni Sas-utca 4. Házfelügyelőnél. 1265

Családi ház Kigyó-utca eladó. Értekezés ör. Friedmann ügyvédnél. Rákosi Jenő 5. 580

Eladó Ispottály-u. 19 számú sarki vendéglő, nagytelkű ház, esetleg elcserelehető lakásokkal. Értekezni Sálétrom-u. 5. Vágné. 583

Eötvös-utca 94. ház eladó. Farkas ügyvéd. Arany János 2. 557

Boeska-tér 6. sz. családi ház eladó. Értekezni: Apafi malomban. 858

ELADÓ HÁZHELY

Balatonalmádinál 200 négyzetméteres telek, vízhez 200 méternyire, eladó. Augusztus-szanatórium posta. 1079

ELADÓ FÖLD

Vedres-dűlőben 3 hold föld eladó. Varga-utca 15. 907

Ondódon. Perc-dűlő 40/a. számú 3/4 kat. hold föld új tanyaépületekkel eladó. 1078

Vagyonmegosztás miatt eladó az Eötvös-u. 100. számú ház. Értekezni vasárnaponként 10-14-ig. 1219

Ondó. Veréb-dűlőben eladó 6 hold föld. Értekezni Eötvös-u. 100 alatti vasárnaponként 10-14-ig. 1220

ELADÓ ALLATOK

Sütétsárga tenyészka-kas (3 drb) eladó. Hatvan-u. 24. 1928

Szerkesztőnő felelős

PÁLFI JÓZSEF

Kiadáson felelős

IFI SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

NSZANTULI KÖNYV- és LAKPÁRÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Felolós nyomdavezető

SZIGETHY KAROLY